

DRAUGAS

PERIODICALS
May 16,

Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖS - MAY 16, 2000

Nr.96
Kaina 50 c.

Konservatorių vadas ragina siekti „saugios gerovės“

Vilnius, gegužės 13 d. (BNS) — Šeštadienį Seime vykusioje Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) konferencijoje Seimo pirmininkas, konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis teigė, kad konservatorių vienas rinkimų šūkių turi būti „Europos Sąjunga — nauda Lietuvai“. „Esame tie, kurie vedė ir atvesime Lietuvą į Europos Sąjungą. Tegul mus peikia, šmeizgia, tegul pamėklėmis žmonės gąsdina, bet jie jau mato ir visai gerai pamatys, kad izoliacija neįmanoma, ir tik į Europą mūsų kelias kartu su Lenkija, Latvija, Estija, Suomija, o ne su Lukašenkos ir Karbauskio Baltarusija“, sakė V. Landsbergis.

Jis pabrėžė, kad Lietuva neturi kitių saugumo garantijų kaip NATO ir ragino kitas politines jėgas pasisakyti, „kad rinkėjai žinotų ar jūs už narystę NATO, ar už sauganti „meškos glebį“.

Jis pripažino, kad po savi-valdybių tarybų rinkimų konservatoriai liko opozicijoje ir išspėjo, kad „laimėjusios neva naujos partijos iš karto rodo

seną sovietinį nomenklatūrinį veidą“.

V. Landsbergis teigė, kad Naujoji sąjunga „savo garsioju parašų rinkimu prieš Lietuvos kariuomenę anksti atsiskeide kaip kitos valstybės strateginių interesų atstovė“.

Pasak konservatorių vado „nemaziau atvirai ir įžliai šneka Brazausko-Jursėno-Andriukaicio raudonasis blokas: nacionalizmo, išvairių vakarietų...“ LDDP ir LSDP paskelbė apie Seimo ir rinkimų koalicijas. Šį žingsnį parėmė kadenciją baigęs Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

„Gal tuo įžulumu nori priblokšti, neva Lietuvos likimas jau nulemtas, tai būtų sena bolševikų metodika, — bet kairiųjų iššūkis, manau, turi sukelti ant kojų, pažadinti visus, kam brangi Nepriklausomybės atverta kitokia ateitis“, sakė V. Landsbergis.

Jis kvietė partijos kolegas „rodyti žmonėms, kokie ateina tie nauji senieji“ ir telkti kuo platesnį frontą „susivokiančių stoti už Lietuvą“.

V. Landsbergis: Tėvynės sąjunga pradeda sveiki

Vilnius, gegužės 13 d. (BNS) — Konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis partijos konferencijoje už praeities klaidas traukė iš naujo sukurtą buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus ir jo šalininkų praeities veiklą partijoje.

Šeštadienį Seime vykusioje Lietuvos konservatorių konferencijoje V. Landsbergis perskaitė pranešimą, kurio penktadalis skyrė iš partijos pašalinto G. Vagnoriaus ir jo bendraminčių veiklos įvertinimui.

Gegužės 11 d. G. Vagnorius paskelbė Lietuvos konservatorių sąjungos steigiamąją deklaraciją. Savo buvimą premjeru laikais 1996-1999 metais G. Vagnorius vadovavo TS (LK) valdybai.

„Dabar atskilo ta grupuotė buvusi vykdomoji vadovybė plius keli asmeniškai ištikimieji, kuriasi lyg ir nauja eks-premjero valdininkų partija“, sakė V. Landsbergis. „Pernelyg ilgai pasitikėjau G. Vagnoriaus sugebėjimais valdyti valstybės finansus, formuoti ūkio raidą. Atėjo sunkmetis, gabumų išmėginimas, ir vadovas nutarė finansininko gabumus pataupyti ateitai“, sakė V. Landsbergis.

Jis teigė, kad G. Vagnorius ir jo šalininkai buvusioje partijos valdyboje „pasiėmė ir politikos formavimą, ir vykdymą, pavirto partija partijoje“. „Prie to prasidėjo autoritarinis valdybos pirmininko būdas, arogancija kitaip manantiems ir fetišizuotas pozicijos ir pati valdyma“. „Tai tapo partijos problema, tai atstumdavo žmones“, sakė V. Landsbergis.

Anot jo, tai nulemė „dvi politikas“. Pasak V. Landsbergio, „nacionalinių interesų partijoje, kuri dar norėjo išsaugoti Sąjūdžio idealizmą ugnelę, koresi kita, šaltai skaičiuojanti, grupinių arba grupuotės interesų partija“.

Pasak jo, 1998 m. pabaigoje 1999 m. pradžioje „G. Vagno-

riaus grupuotė nutarė trauktis nuo atsakomybės, atiduoti valdžią ir grįžtančius finansinius, socialinius sunkumus kažkuriems „priešams“, kuriems turės nesisekti, ir tai bus gerai“.

Anot V. Landsbergio, jis taip ir nežina, kodėl G. Vagnoriaus kabinetas laiku nepasirašė sutarčių su „Williams International“, neįvykdė elektros tilto tiesimo projekto, LDDP laikotarpio patikrinimo, pustrėčių metų nedarė „nė žingsnio“ privatizuoti „Korumpuotiems geležinkeliams, Lietuvos dujoms, Lietuvos energijai“.

Pasak konservatorių vadovo, per tai ir kitas G. Vagnoriaus klaidas „praradome ištisus metus, praradome daug daugiau“. „Gera tai, kad praradome auglį, ir mūsų partija Tėvynės sąjunga pradeda sveikti“, samprotavo V. Landsbergis.

Konservatoriai kviečia liberalus bendradarbiauti

Vilnius, gegužės 13 d. (Elta) — Šeštadienį vykusios Tėvynės sąjungos konferencijos nutarime sakoma, kad „konservatoriai yra atviri konstruktyviam bendradarbiavimui su Liberalų sąjunga ir laukia jų aiškesnio apsisprendimo“.

Konferencija taip pat pritarė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos bei konservatorių partijos vadovybių susitarimui ir Seimo rinkimus eiti kartu bei toliau siekti bendradarbiavimo su krikščionių demokratų partija.

TS pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbedamas apie partijos tapatybę ir atsinaujinimą, suformulavo naują išpažinimą — tai tikėjimas žmogumi, žmonių bendrumu ir Tėvyne.

Seimo rinkimų programos „Naujas vėjas“ metmenis pateikė partijos vicepirmininkas Andrius Kubilius. Jis pabrėžė kelis pagrindinius konservato-

Nuotr.: (Iš kairės) Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago pirmininkas Wolfgang Thierse ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus prie Seimo rūmų pasodino ažuoliuką.

Paminėtas Steigiamąjo Seimo 80-metis

Vilnius, gegužės 15 d. (Elta) — Pirmadienį iškilmingame parlamento posėdyje paminėtos Steigiamąjo Seimo pirmojo posėdžio ir Gegužės 15-osios deklaracijos 80-osios metinės.

Seimo pirmininkas, Aukščiausiosios tarybos — Atkuriamąjo Seimo pirmininkas, Nepriklausomybės akto signataras Vytautas Landsbergis savo kalboje apžvelgė istorinę Steigiamąjo Seimo reikšmę, jo nuveiktus darbus. Jis pabrėžė Steigiamąjo ir Atkuriamąjo Seimų darbo sąsajas, nepaprastą šių Seimų reikšmę Lietuvos valstybingumui.

„Lietuva XX a. dukart atkūrė prarastą valstybingumą ir nepriklausomybę. Abu kartus konstitucinius aktus priėmė demokratiniais būdais išrinktų Tautos atstovų susirinkimas — pirmuoju atveju Steigiamasis Seimas, o antruoju atveju Aukščiausioji taryba — Atkuriamasis Seimas“, sakė Seimo vadovas.

Vokietijos Bundestago pirmininkas Wolfgang Thierse, apžvelgęs Lietuvos ir Rytų Vokietijos išsilausvinimo iš komunistinio jungo aplinkybes, palygino mūsų valstybės gyvenimą prieš 80 metų ir šian-

dien. Svečio teigimu, šiandien visiškai kitaip žiūrimi Lietuvos santykiai su kaimynais. Jo nuomone, ypač reikšmingas yra susitaikymas su Lenkija, kuris kartais lyginamas, pasak jo, su Vokietijos ir Prancūzijos susitaikymu po II pasaulinio karo.

Kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas savo kalboje daugiausia dėmesio skyrė šių dienų politinėms naujienoms ir Seimo darbui.

Steigiamąjo Seimo nario Povilo Spūdo anūkas, Vytauto Didžiojo karo muziejaus skyriaus vedėjas Algis Juozas Markūnas papasakojo apie senelio gyvenimą ir veiklą. Šilalės rajono Kaltinėnų A. Stulginskio vidurinės mokyk-

los mokytojas Rolandas Bagdonas prisiminė A. Stulginskio — Steigiamąjo Seimo pirmininko, vėliau Respublikos prezidento — svarbiausius gyvenimo siekius. Teisės akademijos docentas, buvęs Konstitucinio teismo pirmininkas dr. Juozas Žilys savo kalboje įvertino Steigiamąjo Seimo 1922 m. rugpjūčio 1 d. priimtos nuolatinės Valstybės Konstitucijos reikšmę.

Pasibaigus iškilmingam Seimo posėdžiui, parlamento Didžiąjame kieme Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Vokietijos Bundestago pirmininkas W. Thierse, dalyvaujant Seimo nariams ir svečiams, pasodino ažuolą Steigiamąjo Seimo darbams prisiminti.

Socialliberalų vadas žada įveikti susipriešinimą Lietuvoje

Vilnius, gegužės 13 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas šeštadienį Vilniuje Filharmonijoje vykusiam NS suvažiavime perskaitė programinį pranešimą, kuriame apžvelgė partijos veiklą per dvejus metus po įsteigimo, jos ideologiją ir uždavinius.

„Būtent socialliberalizmas, kurio pamatinės vertybės yra laisvė, socialumas, socialinė santarvė, teisingumas, gali įveikti jau dešimtmetį Lietuvoje išsivyravusį susipriešinimą, pasiskirstymą į nesutalikuojamą dešinę ir kairę, į „brazauskininkus“ ir „landsbergininkus“, sakė A. Paulauskas.

Anot jo, pastovumą bei pusiausvyrą valstybėje gali užtikrinti ne socialinio teisingumo, o socialinio kompromiso principas, „nes tik derinant priešingus interesus, lenkiant juos daryti vienas kitam abipuses nuolaidas, galima tinkantis santykyne naudą“. „Mano manymu, tik socialliberalizmo idėja pajėgi tapti ne kurios nors siauros socialinės grupės, o daugumos visuomenės ideologija“, sakė A. Paulauskas.

Pasak jo, Naujoji sąjunga, „būdamas centro kairės partija, mato galimybę bendradarbiauti plačiame politiniame diapazone nuo kairės iki centro dešinės, svarbu, kad su taptų partijų principinės programinės nuostatos“.

A. Paulausko, teigimu, jam

„tik šypsena sukelia oponentų kalbos, kad reikia būti naujų politikų“. „Nebe jūsų valioje, ponai, sustabdyti šį procesą, ateina nauja politikų karta“, sakė socialliberalų vadovas.

„Mes turime pagaltoti, ar neverta Konstitucijos papildyti saugikliais, kurie neleis partijoms ir jų vadovams Seime demonstruoti savo valią, kai kada — valstybinių interesų nenaudai. Ar galima principingai vertinti vyriaus-

bės veiklą, jeigu tie patys asmenys yra ir Seimo nariai, ir ministrai, ir partijų vadovai“, sakė A. Brazauskas.

Buvęs prezidentas negaili kritikos dabartinei valdžiai

Vilnius, gegužės 16 d. (BNS) — Kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas sukritikavo parlamentą už jo veiklos neefektyvumą ir nutolinimą nuo visuomenės.

Pirmadienį Seimo iškilmingame posėdyje Steigiamąjo Seimo pirmojo posėdžio ir Gegužės 15-osios deklaracijos 80-ųjų metinėms paminėti A. Brazauskas pasakė kalbą, kurioje išsamiai įvertino Steigiamąjo Seimo reikšmę Lietuvos parlamentinei demokratijai.

Anot prezidento, Steigiamąjo Seimo pradėta tradicija atgijo kartu su nepriklausomybės atkūrimu ir buvo įkūnyta 1992 metų Konstitucijoje. Tačiau A. Brazauskas pabrėžė, kad tiek politologai, tiek visuomenė kalba apie Seimo veiklos neefektyvumą. Anot prezidento, Seimas nepakankamai gerai atlieka esmines užduotis, tokias kaip vyriausybės darbo priežiūra.

„Mes turime pagaltoti, ar neverta Konstitucijos papildyti saugikliais, kurie neleis partijoms ir jų vadovams Seime demonstruoti savo valią, kai kada — valstybinių interesų nenaudai. Ar galima principingai vertinti vyriaus-

Aiškeja trečioji Fatimos paslaptis

Fatima, Portugalija, gegužės 13 d. (Reuters-Elta) — Vatikanas šeštadienį praskleidė dalį paslapties, kuri intrigavo visą katalikų pasaulį jau daugiau kaip 80 metų — Trečiąją Fatimos paslaptį. Teigiama, kad buvo numatyta, jog bus kešintasi į popiežiaus Jono Pauliaus gyvybę 1981 metais.

Daug dešimtmečių Vatikanas nesutikdavo atskleisti šios paslapties, vis sakydavo, jog ji bus pranešta vėliau, atitinkamai apdorojus tekstą tikintiesiems, nes jame esama ir kitų pranašiško spėjimų. Šimtuose knygų, Internet'o svetainių ši tema mėginama narplioti. Paslaptis net paskatino vieną vyriškį pagrobti lektuvą 1981 metais, mat jis norėjo, kad Vatikanas atskleistų paslaptį.

Vatikano valstybės sekretorius, kardinolas Angelo Sodano šeštadienį paskelbė šimtais tūkstančių žmonių, susirinkusių Fatimoje į šv. Mišias, kurių metu šv. Tėvas palaimino du iš trijų piemenukų, kuriems 1917 metais apsiėmė Madona ir pasakė jiems tris paslaptis. Dvi pirmosios jau anksčiau skelbtos, o trečioji, anot A. Sodano, reiškia kankinio mirtį ir kančią, taip pat ir priimtos nuolatinės Valstybės Konstitucijos reikšmę.

Pasibaigus iškilmingam Seimo posėdžiui, parlamento Didžiąjame kieme Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Vokietijos Bundestago pirmininkas W. Thierse, dalyvaujant Seimo nariams ir svečiams, pasodino ažuolą Steigiamąjo Seimo darbams prisiminti.

Jonas Paulius II nurodė Vatikano doktrinų departamentui paskelbti žmonėms trečiąją paslaptį, prieš tai parengus atitinkamą komentarą, sakė kardinolas A. Sodano. Mat minėtame tekste esama „pranašiškos vizijos“, kuri primena panašius Biblijos pareiškimus, todėl reikėjo paaiškinti simbolių kalbą, tvirtino A. Sodano.

Lenties ir tamsos spėjimai atsistojo ir geso laikui begant.

Buvęs prezidentas negaili kritikos dabartinei valdžiai

Vilnius, gegužės 16 d. (BNS) — Kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas sukritikavo parlamentą už jo veiklos neefektyvumą ir nutolinimą nuo visuomenės.

Pirmadienį Seimo iškilmingame posėdyje Steigiamąjo Seimo pirmojo posėdžio ir Gegužės 15-osios deklaracijos 80-ųjų metinėms paminėti A. Brazauskas pasakė kalbą, kurioje išsamiai įvertino Steigiamąjo Seimo reikšmę Lietuvos parlamentinei demokratijai.

Anot prezidento, Steigiamąjo Seimo pradėta tradicija atgijo kartu su nepriklausomybės atkūrimu ir buvo įkūnyta 1992 metų Konstitucijoje. Tačiau A. Brazauskas pabrėžė, kad tiek politologai, tiek visuomenė kalba apie Seimo veiklos neefektyvumą. Anot prezidento, Seimas nepakankamai gerai atlieka esmines užduotis, tokias kaip vyriausybės darbo priežiūra.

„Mes turime pagaltoti, ar neverta Konstitucijos papildyti saugikliais, kurie neleis partijoms ir jų vadovams Seime demonstruoti savo valią, kai kada — valstybinių interesų nenaudai. Ar galima principingai vertinti vyriaus-

kol sesuo Lucia — vienintelė likusi gyva iš trijų piemenukų — po kokių 10 metų emėsi užrašinėti prisiminimus apie Mergelės Marijos apsiėmimą.

Pirmoji Madonos žinios dalis buvo vaikams parodyto pragaro vizija. Antrąją žinią Marija numatė kilsiant antrąjį pasaulinį karą, kai iki jo pradžios buvo likę dar 22 metai. Be to ji prašė atsiduoti jos nekaltai širdžiai bei prašė Rusijos, kurioje jau žadėjo kilti bolševikų revoliucija, pasisąvesti jai (Marijai). Priešingu atveju, Madona sakiusi vaikams, kuriems ji apsiėmėdavo kas mėnesį 1917 metais nuo gegužės iki spalio, kad Rusija, jau pasirengusi tapti Sovietų Sąjunga, „paskleis savo klaidas“ po pasaulį, ir popiežius teksią daug kentėti — „eiti kryžiaus keliu“.

* Lietuvos ambasadorius Maskvoje Zenonas Namavičius pirmadienį vykusioje ceremonijoje įteikė skiriamuosius raštus Rusijos prezidentui Vladimirui Putinui. V. Putin teigiamai įvertino Lietuvos ir Rusijos santykius bei išreiškė suinteresuotumą testų gerą kaimyninį bendradarbiavimą.

* Lietuvos žemdirbių tikslams atstovaujantys Žemės ūkio rūmai (ŽŪR) paprašė valdžios paskelbti Lietuvai stichinės nelaimės ištiktą valstybę ir atlygti dėl šalnų ir sausros patirtus nuostolius. Pirmadienį ŽŪR pirmininkas Jonas Ramonas kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų, Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, premjerą Andrių Kubilių ir žemės ūkio ministrą Edvardą Makelį. Kreipimesi teigiama, kad šalnis ir sausra jau sunaikino didelę dalį pasėlių, žaliųjų, sodų, uogynų. Ypač prasta padėtis pietryčių Lietuvoje. Pasak ŽŪR vicepirmininko Alberto Amšiejiaus, šiame regione sušalo apie 80 proc. pasėlių. 1999 m. Lietuvoje grūdinėmis kultūromis buvo užsėta 1.062 mln. hektarų: vasarųjumi — 618.000 hektarų, linais — 8.800 hektarų. (BNS)

* Kaune viešėjusiam Vokietijos Bundestago pirmininkui Wolfgang Thierse nebuvo pristatytas naujas Kauno miesto meras Vytautas Štusauskas, o šis savo ruožtu savivaldybės tarnautojams uždraudė rengti svečių vaišes miesto rotušėje, rašo „Lietuvos rytas“ (05.15). Laikraščio teigimu, tarp Lietuvos dirbančių Europos Sąjungos valstybių ambasadorių egzistuoja neoficialus susitarimas vengti susitikimų su V. Štusausku dėl jo antisemitinių pareiškimų. Tačiau Kauno mero tai neįaudina: „Manęs tokie dalykai neįžeidžia. Visi žino, kaip žiūri į tautiečius, kurie lankosi prieš užsieniečius. Tapęs meru supratau, kad ir be užsienio yra krūvos problemų, kurias reikia spręsti“. „Juo mažiau mieste bus svečių iš užsienio, atvykstančių be rimtų priežasčių ir konkrečių tikslų, juo daugiau lešų, išleidžiamų jų priėmimui, sutapys Kauno savivaldybė“, pareiškė V. Štusauskas. (Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 16 d.: Andriejus, Bile, Inga, Jonas, Vaidmantas, Ubaldas.

Gegužės 17 d.: Bazile, Gailė, Paskalis, Tautmilas, Virkantas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DR. JONO ADOMAVIČIAUS
PATARIMŲ KNYGA

Jonas Adomavičius. „Kvieslys sveikaton“. I. Mityba. Straipsniai ir radijo paskaitos. Išleido „Valstiečių laikraštis“, Vilnius, 2000.

Vyr. redaktorius Jonas Švoba. Piešiniai Jūratės Jozėnienės. Viršelis — dail. Jadvygos Paukštienės. Kietais viršeliais, 455 psl. Užsakymas Nr. 193. Leidyklos adresas: „Valstiečių laikraštis“, Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius, Lietuva. Be abejo, knygą netrukus bus galima įsigyti ir JAV-se.

Knygoje aprašomi patys bendriausi mitybos teorijos ir praktikos dalykai, rūpūs maisto, vitaminų ir mineralų svarba žmogaus mitybos, taip pat netinkamos mitybos pasekmės — nutukimas. Pabaigoje išspausdintas platus B. Saknio straipsnis apie knygos autorių — „Jonas Adomavičius: normalion gyvenenon kvieslys“.

Susipažinimui su knyga pateikiame vieną ištrauką iš „Kvieslys sveikaton“.

„KVIESLYS“ MALDAUJA, — NEGI
ATSISAKYSIME

Šis „Kvieslys sveikaton“ prašo mus rūpintis savo sveikata. Tai nėra sudėtinga globojant medicinos įstaigoms, dviasikiai pasirengus ir naudojantis šių dienų mokslo laimėjimais.

Japonų išmintis sako, kad geras yra tas gydytojas, kuris gydo žmogų — ligą; geresnis yra tas, kuris pasitinka ligą, o geriausias tas, kuris užbėga ligai už akių. Lietuvoje visi gydytojai išsiuose dirba profilaktiškai bei gydo jau sergančius. Jų darbas duoda vaisių: žmonės pradeda rūpintis savo sveikata, nori gyventi taip, idant sveikata gerėtų ir gyvenimas ilgėtų. Daugiau žmonių mąkstinais, domisi sveika mityba, mažėja rūkalių, aktyvėja dvasinis gyvenimas.

Dabar visų, ypač tėvų, mokytojų, gydytojų ir dvasiškių, laukia žmogų gelbstintis (valandiskas, kudirkiskas, pečkauskaitiskas) didžiulis darbas — tai nuo burnelės, nuo to „pilstuko“ atpratimas. Tas darbas pradėtinis nuo vaikų: be pamokslavimų ir įsakymų juos užimant naudinga veikla. Tai visų suaugusiųjų normalus elgesys. Svarbu vaikui neįsileisti iš akių, sudominti jį atsizvelgiant į kiekvieno amžių, pomėgius bei gabumus. Taip elgėsi ALVUDas ir sulaukė puikių duomenų.

Tokį darbą mes turime atlikti. Reikia, kad vaikas galėtų sekti vyresniųjų pavyzdžiu ir taip formuotų nepriklausomą asmenybę. Tokiais pavyzdžiais galėtų būti bet kuris mūsų visuomenės narys, jais buvo mūsų tėvai ir seneliai.

Ugdymui tokį žmogų, skiepydami jame gerį, turime talkinti vienas kitam. Dvasiškai ir fiziškai sveiką vaiką išauginsime tik tada, kai jaunieji tėvai naują gyvybę pradės būdami visiškai sveiki — neapsinuodiję, kai tokią gyvybę motina išnešios sveikai gyvendama, taip besimaitindama, kai nesužalota pagimdys ir iki subręstant savo normaliu išmintingu elgesiu puoselės jo kūną, protą ir asmenybę. Kai iki 21 metų nerūkoma bei neturima kitokių žalingų įpročių, tai ir vėliau pajėgiama tiesiai žygiuoti per gyvenimą.

Toks elgesys suformuoja normalų įprotį, kuris virsta jo būdu — charakteriu, o šis teikia žmogui laimingą gyvybę. Juk kalbama, kad net Dievas vis dar ieško normalaus žmogaus, o kai tokį suras, į šventuosius išaukštins.

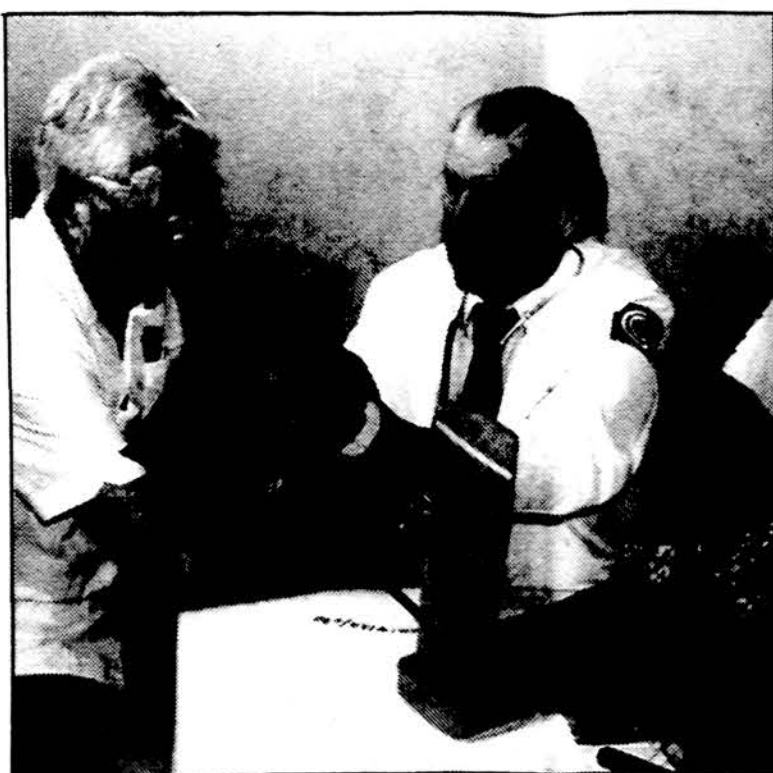
Todėl visomis išgalėmis stengimės būti normaliesni ir vėkime žalingų įpročių.

Nelaimė ta, kad iki šiol ne tik bažnyčios atstovai, bet ir politikai su alkoholizmu, taip žudančiu mūsų kraštą, naminės gamintojai ir platintojai kovoja vien teisiniais metodais bei auklėjimo būdais ir nesupranta, kad vienintelė sėkminga kova su „pilstuku“ yra Amerikos lietuvių vaiko ugdymo draugijos, Inc. (ALVUDas) veiklos patirtis: viską reikia pradėti nuo vaiko.

Juk kiekvieno paprasto žmogaus išmintį rodo jo sugebėjimas dorai gyvenant nekenkti sau, kitam ir aplinkai. Kai viso to mumsyje pagausės, tada jaunieji ir jaunosios šią sąrašą pakalni pavers „maloniomis ir gražiomis Dubysos pakalnėmis“.

Šitokio gerio troškta ne tik lietuvių, bet ir visa Lietuva. Todėl šis „Kvieslys sveikaton“, kaip tas maironiškas putoto žirgo šauklis, kartu su šioje srityje dabar jau stropiai dirbančiais, kviečia visus lietuvininkus pradėti didžiulį profilaktinį darbą, kad būtų kuo mažiau kūno, proto ir asmenybės negalavimų. Tai labai svarbu mūsų kūno, proto ir nusiteikimo — dvasios sveikatai, nes, jei ignoruosime sveiką gyvenimą, net ir su naujausiais aparatais gydymo sveikata nepajudės iš vietos. Tai aiškiai matyti iš dabartinio gyvenimo, kai gydymo girtuokliai, rūkoriai, persivalgėliai ar tinginiai įvykdo tik jo paurusią asmenybę primintus dalykus — kas jam patogu ir skanu. Paprastai žmogus valgo išalkęs, tačiau yra tokių, kurie valgo, kad gardu. Blogiausia, kad sveika gyvenimo dar netūno visų sergančiųjų ir juos gydantių galvose. Taigi šioje srityje darbas yra be galo didelis ir labai sunkus. Visiems čia naudinga darbo marios. Todėl reikia, kad į ligų profilaktinį darbą įsijungtų kuo daugiau šios srities entuziastų.

Šis darbas — tai žmogaus būdo, asmenybės formavimas, o tam reikia didžiulių pastangų ir paties asmens, ir jo artimųjų. Tačiau dažnas iš mūsų nemėgstame sunkaus darbo: jį dažnai pavadame atlikti dievams, deivėms bei šventiesiems ar pragaistingsiems. Todėl ir verda ištisas pragaras, kai mes savo darbo tinkamai neatliekame, o pragaistingieji dirba išsiuose, dėl to

Dr. Jonas Adomavičius su pacientu „Draugo“ vasaros šventėje 1999 m.

dažnai ir laimi. Paprasčiausia mums išgerti tabletes, kad tik nereikėtų keisti — taisyti savo gyvenimo būdo, kad tik išsuktume nuo mums būtinos veiklos.

Todėl dabar, ne rytoj, mums pats laikas, dar net gerokai pavėluotas, verstis ant sveiko šono. Kaip paskata į talką ateina šis „Kvieslys sveikaton“. Tik „imkime jį ir skaitykime“ ir savo gyvenimo dalimi jo nurodymus paverskime! Sėkmės!

PUIKI SVEIKATA —
BŪTINIAUSIAS
ŽMOGAUS TURTAS

Žmogus turės puikią sveikatą, jei laikysis šių trijų sąlygų.

I. Normalus gyvenimo būdas

- a) domėjimasis šių dienų mokslo, ypač higienos, pagrindais ir laimėjimais;
- b) meditacija ir malda — tai priešnuodis įtampai, sekinančiai sveikatai;
- c) gebėjimas dirbti ir džiaugtis darbo vaisiais;
- d) normalaus kūno svorio išlaikymas;
- e) nuodų vengimas;
- f) gebėjimas įvairiais atvejais gyvenime atskirti grūdus nuo pelų;
- g) vaikų auklėjimas asmeniui pavaldžiu;
- h) sveika gyvensena;
- i) pasitikėjimas gydytojais, o ne stebukladariais.

II. Normalus maitinimas

- a) valgymas tik išalkus ir atsizvelgiant į šiuolaikinės medicinos patarimus;
- b) vaisiai ir daržovės, piešas ir kiaušinio baltymai yra normalus žmogaus maistas: jis stiprina sveikatą, saugo nuo ligų, stiprina imunitetą;
- c) keli šaukštai sėmenų aliejaus ar žuvų taukų kasdien vartojami ir augalinių riebiųjų, kurie kenkia sveikatai;
- d) kiaušinių trynių ir cholesterolio vengimas, ribojant mėsos vartojimą;
- e) dantų po kiekvieno valgio valymas ir vaikų pratinimas tai daryti. Tada ir senatvėje pajėgsime sveikai — vaisiais ir daržovėmis maitintis.

III. Normalus darbas ir pasitenkinimas darbo vaisiais

- a) gyvenimas atsizvelgiant į gamtos dėsnius — su aušra keliamasis, su saulelydžiu išėjimas. Visi žemės gyviai taip elgiasi. Judejimas, t.y., darbas visą dieną, gerai saugo nuo sklerozės.
- b) darbas turi būti laikomas palaima, o ne praeiksmu;
- c) darbas su poilsu ir tinkama mityba mažina cholesterolio pėrvirį, kuris žudo smegenis, širdį ir inkstus.

Visų siekių siekis

Šis „Kvieslys sveikaton“ kaip tik ir yra talkininkas tokių siekių įgyvendinti — jį gyvu kūnu paversti. Visi ir visos eikime tinkamais rūbais apsivilkę — trejopai sunormalėję — į mums rengiamą sveikatos su-buvimą.

APIE NORMALUMĄ

„Medical Tribune“ (1994.Nr. 17) paskelbė Connecticut universiteto apsauginės medicinos centro direktoriaus dr. Silverstein straipsnį apie per gausaus, per riebaus ir per minkšto maisto poveikį kraujagyslių sklerozei ir kitoms ligoms. Tą straipsnį perskaitęs išmintingas žmogus pagalvos, kad neverta persivalgyti, taukus per barzdą varvinti ir baltą duoną valgyti.

Kunigų kolektybams vadovavęs vienuolis kartą psichologijos profesorius, kunigui Antanui Paškui tvirtino, kad Dievas ieško normalaus žmogaus, o kai tokį suras, laikys jį šventuoju. Vadinasi, visų mūsų didžiausias siekis čia, žemeje, gyvenant yra tapti normaliais žmonėmis. Medicina ir psichologijos mokslas normalų žmogų laiko ir išmintingu. Mat žmogui proto dar toli gražu negana, kad jis taptų normaliu asmeniu: protingi neišmintingieji kuria pragarą čia, žemeje, taip pat ir mūsų Tėvyneje.

Normalumas visiems privalus, ir jis yra žmoniško gyvenimo pagrindas. Jo visi siekime visomis jėgomis, tik tada kiekvienas būsimas saugus, ramus, sveikas ir laimingas. To visi trokstame sau, savo artimiesiems ir visiems kitiems. Vien troškimo čia negana: reikia ir tinkamų pastangų. Todėl visose srityse, ir medicinoje, švieskimes.

Dr. Silverstein minėtame leidinyje tvirtina, kad normalus kraujo cholesterolio kiekis yra ne 200 mg proc. (iki šiol tai laikyta normaliu), bet 150 ar dar mažesnis. Džiugu, kad ALVUDas tokią tiesą jau keičia dešimties metų saviesiems perša: pataria suliesinti lietuvišką kraują iki 130 mg proc. Dr. Silverstein mano, kad mityboje žmogus turi susilaikyti nuo:

1. Gausaus valgymo.
 2. Riebaus maisto, t.y. kiaušienos, riebios paukštienos, riebių pieno gaminių ir vadinamojo greitai paruošiamo maisto.
 3. Smulkiai maltų (pikluotų) miltų kepinių.
 4. Valgių, kuriuose mažai stambmenų.
- Tokiu nesveiku maistu minta net 35-40 proc. amerikiečių, tarp jų nemažai ir lietuvių. Toks nesveikas maistas per arterijų sklerozę priklviečia ne tik širdies infarkta, smegenų insultą, bet ir inkstų ligas,

kruties, storosios žarnos, kiaušidžių vėžį, prostatą, taip pat sukelia cukraligę, tulžies pūslės akmenligę ir storosios žarnos išgaubas. Per riebus maistas nevienodai visiems kenkia: vienų širdis sargdina, kitus vėžiui marina dėl to, kad kiekvienas asmuo turi skirtingą prigimtį tokiems neguromams.

Neindustriniuose kraštuose gyveną žmonės valgo maistą su stambmenomis, ir jų kraujyje cholesterolio yra 90-130 mg proc. Jiems negresia toks pavojus susirgti širdies ligomis, vėžiu, cukraligę, tulžies pūslės akmenlige ir t.t.

Sveikatos apsauga (profilaktika) besirūpinantis minėtasis dr. Silverstein teigia, kad žmogaus biologija puikiausiai laikysis tik tada, kai jis pradės maitintis beveik vegetariškai, kai valgys kasdien tik 10-20 pro. riebalų, daug neapdorotų troškintų, virtų ir žalių daržovių bei vaisių (pupelės, riešutai ir t.t.), kai visai mažai vartos baltų miltų duonos ir mažai riebių pieno gaminių. Žinoma, žmogus neišvengs to nesveiko, per daug riebaus, saldaus ir minkšto maisto. Bet jis turi atminti, kad šitaip nesveikai mėsadams rizikuoja gauti vėžį, infarkta, smegenų paralyžių, cukraligę ir kitas ligas.

Nei gydytojai, nei tabletės nepadės, jei mes patys apsileisime. Gydytojai — kardiologai, neurologai, norėdami apsaugoti pacientų širdis ir smegenis nuo susirgimo, turi įpiršti jiems liesą ir neapdorotų grūdų, selenų gausų maistą. Vaisiai tik kraštutiniu atveju yra naudingi.

Kai lietuviai pradės skaniai ir sveikai maitintis, tad ir mūsų maisto parduotuvės taps sveikatos šaltiniais — patiekis tik sveiką maistą. Tada ir visos mūsų puotos bei šeimų šventės bus sveikatos versmės, o žmonių širdys ir smegenys tikrai atsigaus.

IEŠKOME PLK. LTN.
V. AUGUSTAUSKO
GIMINĮ

Kulautuvoje netoli Kauno paminėtos plk. ltn. Vytauto Augustausko 115-osios gimimietinė. Tai daug Lietuvos nusielpnės žmogus. Jis buvo vienas iš Lietuvos kariuomenės kūrėjų, daug metų dirbo kariuomenės tiekimo skyriuje, parašė vadovėlių karininkų mokykloms. Apdovanojamas aukštais valstybiniais ordiniais. Kulautuviškiams jis brangus tuo, kad 1933-1944 m. buvo kurorto steigėjas ir direktorius. Jo nuopelnu Kulautuva Nepriklausomos Lietuvos laikas buvo labai linkomas kurortas. Čia ilsėtis atvažiuodavo net užsieniečiai. V. Augustauskas buvo labai darbštus ir geras organizatorius.

Metinių progą Kulautuvoje

Kulautuvoje pastatyta atminimo lenta plk. ltn. Vytautui Augustauskui

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsiekant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuotūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0090

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

Akų ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

Tel. 708-636-6622

4149 W. 63rd St.

Tel. 773-735-7709

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 516

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern un-to

diplomu, lietuviams sutvarkys dantis

už prieinamą kainą. Pacientai

primiama absoliučiai punktualiai.

Susitarimui (kalbėti angliškai)

Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

* Nuo 2001 m. rugšėjo 1

d. turėtų išgalioti įstatymo pataisos, pagal kurias tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų švietimo bei ugdymo įstaigos gaus finansavimą ne tik už vaiko išlaikymą, bet ir už patalpų priežiūrą bei remontą. Tokioms Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo ir švietimo įstatymo pataisoms Seimo Biudžeto ir finansų komitetas pritarė pirmadienį. Dabar tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų švietimo bei ugdymo įstaigos negauna lešų už patalpų priežiūrą bei remontą. Seimui priėmus naujas įstatymo nuostatas, iš valstybės biudžeto šioms įstaigoms reikės papildomai skirti apie 5 mln. litų.

(BNS)

DVI KONFERENCIJOS: ŠIAIS METAIS VILNIUJE IR 1985 M. KOPENHAGOJE

ANTANAS DUNDZILA

Paskutinio mėnesio laikotarpį ateina kiek daugiau žinių apie š.m. birželio 12-14 d. Vilniuje ruošiamą komunistinio nusikaltimų įvertinimo kongresą ir Niurnbergo-2 vardu vadinamą visuomeninį teismą. Šios panašios skatinimo prisiminti praeities renginys 1985 m. Kopenhagoje. Grįžtu su turimais duomenimis į 1985-ius metus, vildamas telkti visuomenės dėmesį šių metų įvykiui Vilniuje ir, nors netiesioginiu būdu, tuo jį skatinti. Ir dėmesio, ir skatinimo reikia, nes, kaip žinia, tokiam kongresui mintis gimė senokai, 1997 m. lapkričio mėn. Vilniuje suruoštoje vienos dienos konferencijoje „Komunistinis genocidas Lietuvoje“. Sumanymo vykdymas lėtai ir sunkiai vystėsi; pvz., kongresas turėjo jau įvykti 1999 m. spalio mėnesį, tačiau rudeniui buvo atidėtas. Šį kartą, atrodo, kongresas įvyks: yra žmonių, kurie turi keliones bilietus, o vienas iš Amerikos lietuvių fondų renginių pasakė net 20,000 dolerių. Vardan platesnio šių metų įvykio supratimo, rūpi pažiūrėti, kas darėsi prieš 15 metų vadiname Baltijos kraštų Kopenhagos Tribunole, kaltinusiame Sovietų Sąjungą.

Štai Kopenhagos esminiai faktai: 1985 m. liepos 25-26 d. lietuviai, latviai ir estai Kopenhagoje surengė „Baltijos Tribunolą“ prieš Sovietų Sąjungą. Tai buvo politinio pobūdžio renginys, vienoje Vakarų Europos sostinių parodose, kad buvusių nepriklausomų valstybių okupacija ir aneksija tapo nusikaltimo pavyzdžiu, pateidusiu tarptautinę teisę bei sutartis, kurias Sovietų Sąjunga buvo ratifikavusi. Išlaisvėjus liudininkus iš daugelio gyvenimų bei teisės sričių, Baltijos Tribunolas priėjo (iš anksto turbūt visiems žinotos) išvados, kad Sovietų Sąjunga yra padariusi ir tebedaro didelę neteisę šioms trims tautoms ir tuo būdu kenkia taikos bei laisvės galimybėms Europoje bei pasaulyje. Tuo tikslu išleistas, Europos spaudoje nuskaubėjęs, vadintas Kopenhagos Manifestas.

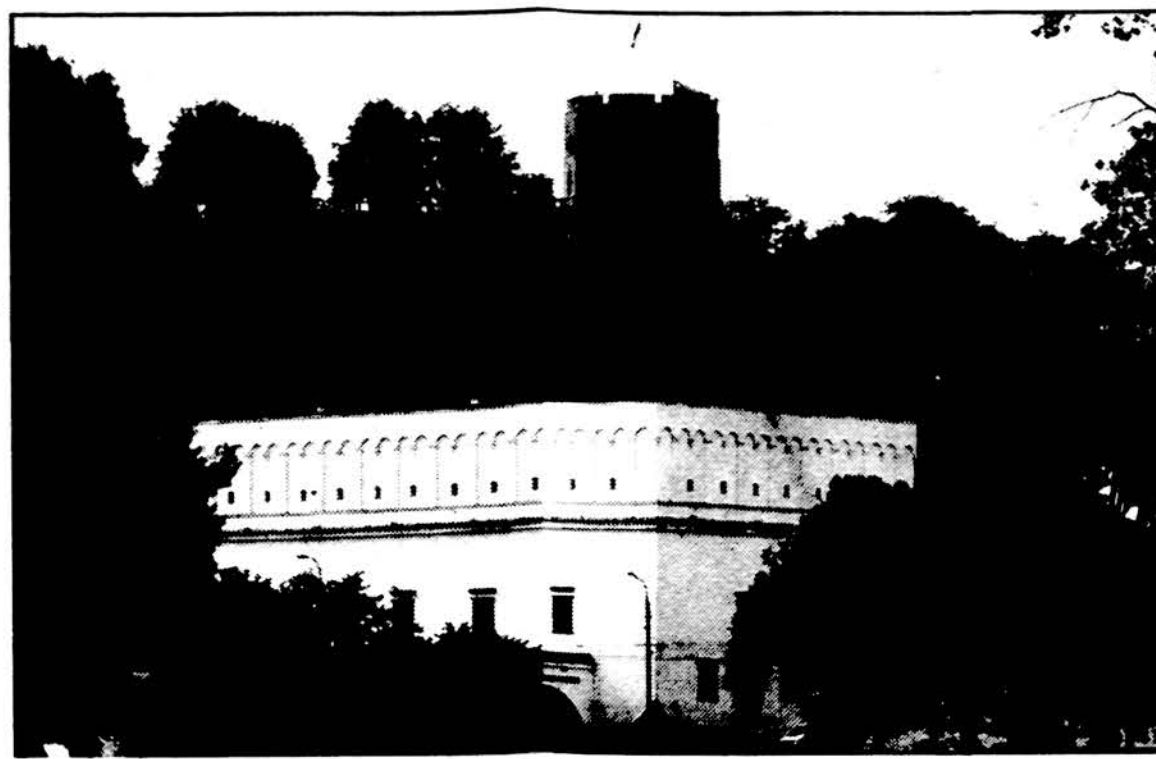
Tribunolą suorganizavo Washingtono priemiestyje veikusi Baltų Santalka, Baltic World Conference, kurią sudarė lietuvių VLIKas, latvių World Federation of Free Latvians ir estų Estonian World Council. Tribunolo sudėtyje buvo penki

teisėjai: austras, švedas, prancūzas ir du britai. Einamų pareigų bei profesijų atžvilgiu, tai teisininkai, parlamentarai ir dvasininkai. Posėdį atidarė Europos parlamento vicepirmininkas, buvo perskaitytas iš anksto paruoštas kaltinamasis aktas, vyko 17 liudininčių parodymai. Liudijo vienas anglas, penki latviai, trys estai, du rusai, vienas vokiečių ir penki lietuviai. Lietuviai liudinininkai buvo Tomas Venclova, Aleksandras Štromas, Violeta Štromienė, Afrikoje iš SSSR tarnybos pasitraukęs, Bronius Venclova ir Kęstutis Jokubynas.

Iš archyvuose turimų duomenų atrodo, kad žiūrovų bei dalyvių skaičiumi renginys nebuvo gausus. Iš tikrųjų jis buvo ruoštas ir taikytas žiniasklaidai. VLIKo tais laikais leista ELTA skelbė, kad Tribunolo klausėsi daug žurnalistų iš įvairių Europos valstybių, jų tarpe net ir Tass korespondentas. Tribunolą plačiai paminėjo Danijos, Olandijos, Švedijos ir Vokietijos televizija. Į renginį reaguavo Tass savo pareiškimu, piktai puolusiu renginį bei jame dalyvavusius asmenis. Sovietų dalyvavusius asmenis. Sovietų dalyvavusius asmenis. Sovietų dalyvavusius asmenis.

Dviejų pirštų storumo byloje išlikę duomenys aiškiai rodo, kad šio renginio žvilgsnis buvo sukauptas į žiniasklaidą. Tai suprantama, nes tribunolas vyko svetimoje valstybėje, kur lietuvių, latvių bei estų didesnės minios nebuvo galima sutelkti. Renginiui buvo kruopščiai pasiruošta, tai liudija specialiai žiniasklaidai paruošta informacinė medžiaga — reikšmingi valstybinio lygio pasisakymai, žinios apie disidentų judėjimą bei priešinimasis už geležinės uždangos (ar dar ją atsimename?), pagrindinio spauda, liudininkų pareiškimai, didelės reikšmės turėję tuo metu Helsinkio susitarimai ir kt. Tribunolo posėdžiai buvo vieši, tačiau, rūpinantis posėdžių tvarka bei saugumu, dalyviai buvo skatinami registruotis.

Ryšių su šiuo renginiu Kopenhagoje vyko sovietinių nusikaltimų paroda bei demonstracija. Taip pat liepos 26 d. vakare iš Stokholmo uosto d. Helsinkį išplaukė „Taikos ir laisvės laivas“. (Tribunolo programa skelbė, kad norin-

Iš pavasarinės medžių žalumos kyla Gedimino piliis. Priekyje — arsenalas. Nuotr. V. Gulevičiaus (Elta)

JAV PARAMA BALTIJOS VALSTYBĖMS

Amerikos Baltų laisvės lygos ir kitų Amerikos baltiečių skatinamas ir prašomas, gegužės 9 d. JAV Senato Užsienio reikalų komiteto (Senate Appropriations Committee) rekomendavo 20 mln. dolerių užsienio karinio finansavimo (UKF) paramą Baltijos valstybėms, 3 mln. dolerių jų vidaus saugumo tarnybų paruošimui ir tobulinimui ir FBI įstaigos Lietuvoje atidarymui.

Per praėjusius trejus metus Senato lėšų paskirstymo komitetas, Amerikos Baltų lygai skatinant ir sen. McConnell vadovaujant, tiksliai nurodė lėšų rekomendavimą Baltijos valstybėms UKF įstatymo projekto, kuriame sakoma: „Komitetas toliau remia UKF pagalbos Lietuvai, Latvijai ir Estijai programą“.

Laikantis praėtų metų lygio, komitetas rekomenduoja 20 mln. dolerių sumą Baltijos valstybėms. Ši pagalba pagreitina jų įstojimą į NATO, sustvirtina jų demokratijas, pagerina jų karinių pajėgų tobulėjimą, pasiekiant NATO standartus — reikalavimus.

Praėjusių mėnesį Užsienio reikalų komitetas paskyrė 20,5 mln. dolerių UKF ir 4 mln. dolerių IMET pagalbos Baltijos valstybėms — „techni-

inės pagalbos prekybos skatinimui ir antikoropecijos aktui 2000-ais“.

Lėšų paskirstymo komiteto nurodyta suma yra beveik 2 mln. dolerių didesnė negu prezidento FYOI prašyti 18,2 mln. dolerių. Komitetas dar siūlo 3 mln. dolerių Baltijos valstybių vidaus saugumo tarnybų lavinimui ir FBI įstaigos Lietuvoje atidarymui.

Toliau laiške sen. Durbin rašo, kad jo motina gerbiamas, kad ji, atvykusi į Ameriką, visuomet buvo lojali jos pilietei, bet nepamiršo savo kilmės krašto ir ta kilmę didžiuosi. „Aš didžiuojuosi, būdamas imigrantas sūnus ir turėdamas garbę tarnauti JAV Senate. Tūkstančių lietuvių kilmės amerikiečių vardu, aš prašau atkreipti rimtą dėmesį į šį mano prašymą“, baigia savo laiško senatorius Richard Durbin.

Angėlė Nelsienė
Amerikos Baltų laisvės lygos direktorė

SEN. DICK DURBIN RAGINA PREZIDENTĄ APLANKYTI LIETUVĄ

Kadangi JAV prezidentas Bill Clinton š.m. birželio mėnesį ruošiasi lankyti Rusijoje, kur susitikis su naujuoju jos prezidentu Vladimir Putin, senatorius Dick Durbin (D-IL) praėjusius savaitę parašė JAV prezidentui laišką, ragindamas pakelii užsukti į Lietuvą. Prezidentui būtų nau-

dinga iš artiau susipažinti su Lietuva, kuri, atsikrachiui sovietų okupacijos, padarė didelę pažangą ir dabar stovi ant tvirtų demokratijos pamatų.

Sen. Durbin pabrėžė Lietuvos siekius įsijungti į vakarietišką-demokratišką Europą, siekiant narystės Europos Sąjungoje ir NATO. „Lietuva nori būti laikoma Vakarų valstybe. Niekas to geriau nepažįdys, kaip apsilankymas pačioje Lietuvoje“.

Patraukia sen. Durbin nedideliame Lietuvos kaime, kad ji, atvykusi į Ameriką, visuomet buvo lojali jos pilietei, bet nepamiršo savo kilmės krašto ir ta kilmę didžiuosi. „Aš didžiuojuosi, būdamas imigrantas sūnus ir turėdamas garbę tarnauti JAV Senate. Tūkstančių lietuvių kilmės amerikiečių vardu, aš prašau atkreipti rimtą dėmesį į šį mano prašymą“, baigia savo laiško senatorius Richard Durbin.

Dick Durbin (D-IL)

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 16 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Mamos išėjo kariauti

Ar motinų pastangos nebus tiek pat bergždžios, kaip kitų, mėginusių susiremti su galin-giaja National Rifle sąjunga (NRA), kuri iki šiol labai sėkmingai sugebėjo „nugauti priešus“, mėginusius vienai ar kitaip apriboti šaunamųjų ginklų prekybą?

Toks ir panašūs klausimai aidėjo ir prieš Motinos dieną, kai Amerikos mamos organizavo „milijono motinų“ demonstracijas Washington, DC. Vėta pastebėti, kad pastaruoju metu tokie milžiniški, vienos ar kitos Amerikos gyven-tojų grupės organizuojami, sąskrydžiai sostinėje jau yra nenaujami. Tiesa, niekam iš esmės nepavyko surinkti milijono dalyvių, bet keliasdešimt tūkstančių tikrai suskrido į Vašingtoną ir garsiai išreiškė savo norus vyriausybei bei prezidentui.

Tai ne 60-ojo ar 70-ojo dešimtmečio kruvinos demonstracijos su vandalizmu, areštais, net gyvybės aukomis. Dabar elgiamasi kur kas ramiau, išskyrus galbūt nesenai Seattle, WA, ir Washington, DC, vykusias demonstracijas, atliepusias „senusius laikus“.

Paprastai tokie sąskrydžiai naudingi, nes atkreipia pla-tesnį dėmesį į kurį svarbų šio krašto gyventojams (ar net pasaulinio masto) reikalą. Jeigu konkrečių pasekmių ir nema-dyti, tai vis tik žiniasklaida įvykį komentuoja, o jo dalyviai namo išsiveža pasitenkinimą, kad jie ne vienai, kad yra bendraminčiai visame krašte, todėl ilgainiui — kaip tas lašas po lašo ir akmenį — bus pasiektas laimėjimas.

Nepaisant, kokius argumen-tus NRA vartoja, besistengdama įrodyti, kad „ginklai vienai patys dar nėra nieko nužudę, ar sužeidę, kad tik žmogaus rankose jie neša mirtį“, statistika rodo priešingus faktus. Kaskart jaunesni ir jaunesni asmenys pasinaudoja šauna-mųjų ginklų, norėdami „su-vesti sąskaitas“ su tariamai juos įžeidusiu ar pažeidusiu. Čia jau nebe kalbama apie ra-finuotus nusikaltėlius, užpuo-lančius gatvėje, apipiešiančius bankus, atliekančius kitus smurto veiksmus. Tai daugiausia jauni, net vaikai, akimirksniu išvesti iš pusiausvyros, paveikti kokių kitų pavolių bei vidinių priežasčių.

Šaunamaisiais ginklais įvykdyti nužudymai, ypač, kai juos įvykdo jaunamečiai (juo labiau mokyklose, kas pernai buvo gan dažnas reiškinys),

sukelia pasibaisėjimą ir pro-teso bangas, nuskriejančias per visą kraštą. Reakcija vi-suomet ta pati: prezidentas siūlo griežtesnę ginklų kontro-lę, žmonės reikalauja naujų įstatymų, apribojančių ranki-nių ginklų pardavimą, NRA atremia, kad įstatymų jau ir taip per daug, tik niekas ne-prižiūri jų vykdymo, Kongrese respublikonų dauguma bal-suoja prieš prezidento pasiū-lymus ir viskas pasilieka „po senovei“. Iki kito karto, kai smurto veiksmas vėl sukrečia gyventojus...

Tiesa, motinos, ypač pramu-dusius vaikus dėl šaunamųjų ginklų (tyčiais ar tik nelai-mingais atvejais), visuomet garsiai reikalauja teisybės, liu-dijo Kongreso sesijose, kreipėsi į prezidentą, apeliavo į NRA vadovybės sąžinę (jeigu tokia ji turi), bet viskas buvo veltui. Pagaliau nuspręsta šaukti balsus, nes pavienių mo-tinų karta nebuvo išgirstas. Tad ir suorganizuotos „mili-jono motinų eitynės“ ir JAV sostinėje. Kurios motinos ne-galėjo vykti, keliolikoje kitų Amerikos miestų buvo taip pat ruošiamos panašios de-monstracijos. Visur aidėjo tie patys skaudūs motinų išgyve-nimai, skundai, prašymai: „Dėl Dievo meilės, darykite kažką, kad mūsų vaikų krau-jaus nebūtų nuolat liejamas!“

Debatu, tuo patiu metu Vaš-ingtone vyko ir kitokio po-būdžio eitynės — prieš bet kokių šaunamųjų ginklų kontro-lės suvaržymą ar apribo-jimą! Jų dalyviai, kaip bylojo plakatai ir garsūs šūkiai, kar-tojo NRA posakius, kad įsta-tymų jau pakanka, reikia tik juos vykdyti. Juk JAV Kon-stitucija garantuoja kiekvie-nam amerikietii teisę turėti ir nešiotis šaunamąjį ginklą...

Kokie šaunamieji ginklai... Kokie šaunamieji ginklai? Gan pa-prasti ir tikrai nieko nevar-žantys. Prašyta, kad kiekvie-nas, norintis pirkti šauna-mąjį ginklą (nepaisant kur — parduotuvėje, turguje, mugė-jų, būtų patikrintas, ar nėra nusikaltėlis; kad visi šauna-mųjų ginklų savininkai turėtų būti suregistruoti; kad visi ginklai turėtų saugiklius; kad niekas negalėtų mėnesiai lai-kotarpyje pirkti daugiau kaip vieną ginklą. Amerikietis ma-mos savo meile stengėsi ap-globti visą kraštą, ne tik savo šeimą, tam net paaukojusios joms pagerbti skirtą šventę. Tikime, kad jų pasiaukoji-mas duos vaisių.

REZISTENCIJOS SAJŪDIS ZARASŲ APSKRITYJE RUSŲ IR VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METAIS

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.3 (Tęsinys)

Norint išvengti nesklaidumų, kol Laikinoji Lietuvos vyriausybė tuo reikalui paskelbė įstatymą, štabas išleido potvarkį, kad žemė, kuri rusų bolševikų buvo atimta, sugrąžinama seniesiems savinin-kams, o naujakuriai ją naudoja nuomininko teise-mis. Gautas derlius dalinamas pusiau. Abi pusės tuo potvarkiu buvo patenkintos ir jokių nesusipratimų ne-buvo.

Partizanų būriai provincijoje

Greiciausiai partizanų būriai susiorganizavo Duse-tose, Antazavėje ir Švedriškėse, o vėliausiai Zarasų mieste, nes buvo labai nepalankios sąlygos.

Dusetų partizanų būrys. Tai buvo vienas iš di-džiausių partizanų būrių. Jam vadovavo kultūrte-chnikas K. Žukauskas. Jų štabas buvo įsikūręs Vytauto geležinkelio Nr. 1. Į štabą įėjo būrio vadas K. Žukauskas, P. Leleika, Petras Kesylys ir Jonas Lingė. Būriui pri-klausė apie 100 vyrų. Ginklais jie apsirūpino rusų bolševikų karių paėmę ir belaisvę. Iš viso buvo paimta

į belaisvę apie 60 rusų karių, kuriuos vėliau per du-ve vokiečiams. Buvo tik vienas partizanas — per du-siūšaudymą prie Lungelių kaimo. Toje vietoje buvo ap-supti trys rusų kariai, iš jų vienas politrukas. Jie buvo gerai apsiginklavę ir pasidavė partizanams nenorėję. Buvo pranešta vokiečiams. Į tą vietą, kur jie buvo ap-supti partizanų, atvyko du vokiečių kariai. Rusai, pa-matę vokiečius, nespriešino ir pasidavė ir belaisvę, o politrukas nusišovė.

Vėliau, kai vokiečiai užėmė visą Zarasų kraštą, par-tizanų sumažėjo. Būryklo ir apie 30, jie ėjo sargybą prie rusų belaisvių stovyklų ir palaikė vidaus tvarką, kol buvo suorganizuotos vietos įstaigos.

Švedriškių partizanų būrys. Švedriškių jauni-mas, kaip ir dusetiškiečiai, karui prasidėjus susiorgani-zavo į stiprų partizanų būrį. Jam vadovavo atsargos leitenantas mokytojas J. Preibys. Vieni partizanai į būrį įstojo su savais ginklais, o kitus aprūpino būrio štabas.

Švedriškių partizanų būrio vadas J. Preibys, suži-nojęs, kad Salakė vyksta vykdymo komiteto pirmi-ninkų pasitarimas dėl okinės rekvizicijos, kuriame daugiausia dalyvavo Zarasų apskrityje pirmininkai, ir norėdamas juos įbauginti, paskambino į Salaką, kur vyko posėdis. Atsiliepė Salako vykdymo komiteto pirmininkas Nenėnas. Tarp jų įvyko aštrus pasikalbė-jimas, įvaręs daug baimės ne tik Nenėnui, bet ir ki-tiems apylinkės komiteto pirmininkams. Poėdį tuojau nutraukė ir paprašė iš Zarasų pagalbos. Apie 4-tą va-landą vakare iš Zarasų atvažiavo keli enkavedistai, milicija ir būrys gerai apginkluotų vietos komunistų.

Jie tuojau apsupo Švedriškės bažnytkaimį. Įvyko stip-rios kautynės. Partizanai iš apsupimo įsilaužė ir pasitraukė. Nuostolių partizanai, išskyrus vieną len-gavai sužeistą, neturėjo, o komunistų buvo keli sužeisti ir vienas partietis užmuštas. Kita dieną partizanai užėmė Salaką ir čia atkūrė visas įstaigas, kurios veike nepriklausomybės metais.

Antazavės partizanų būrys. Pirmomis karo dienomis partizanai, vadovaujami Pakriūno, įsivertino An-tazavės šilė. Kad sutrukdyti kairiūnams rusų ka-riuomenės daliniams, kurie traukėsi per Antazavės apylinkes Daugpilio link, Antazavės šilė ant kelio, jun-giančio Rokiškį su Zaraisais, nuleido didelį medį. Ant to kelio jie sulaukė rusų armijos generolą, kuris su pa-lyda važiuo Zarasų link. Pasiduoti partizanams ne-norėjo. Tarp partizanų ir jo palydos įvyko susišau-dymas. Generolas buvo sužeistas į ranką, paimtas ir nelaisvę ir atiduotas vokiečiams, kurie žygiavo pro An-tazavės apylinkes. Taip pat pro tą vietą Zarasų link važiuo rusų uniforma aprėngęs generolas Jonas Černius. Jis važiuo su kažkokia misija į Rygą, bet pakelyje jį užklupo karas. Partizanai apėmė jį civi-liais drabužiais ir paėmė į savo globą.

Vokiečių kariai neįvertino lietuvių partizanų

Po dviejų dienų karui prasidėjus, Zarasų apskritis buvo jau lietuvių partizanų rankose, išskyrus tik Za-rasų miestą ir kai kurias vietas prie plesno, kuriuo traukėsi Daugpilio link pakrikę rusų armijos likučiai, komunistai, o jų tarpe su savo svita ir „prezidentas“ J.

Paleikis.

Vokiečiai lietuvių partizanų visai neįvertino. Apsvai-gę nuo laimėjimų tuojau nuginklavo Antazavės parti-zanus, kurie ne vienam vokiečiui išgelbėjo gyvybę, vi-sų akivaizdoje juos sunaikino. Tai buvo didžiausias ne-susipratimas, kuris sukėlė ne tik partizanų, bet ir žmonių pasipiktinimą. Partizanų štabai po šio įvykio tuojau kreipėsi į vietos karo komendantus, kurie par-tizanų pripažino ir kiekvienam išdavė leidimus gink-lus laikyti.

Lietuvių partizanų kovos su lenkų partizanais ir jų išformavimas

Vėliau Antazavės ir Švedriškių partizanų būriai ko-vojo prie Tilžės bažnytkaimio, esančio prie šiaurinio Drūkšio ežero kranto, su lenkų partizanais, atvyku-siais iš Breslaujos. Lenkų partizanai buvo sumušti. Breslaujos vokiečių komendantas, kuris pataikavo len-kams, jų įkalbėtas suėmė 13 lietuvių partizanų. Juos vėliau išvadavo Vincas Tamošiūnas, igaliojęs Laikino-sios Lietuvos vyriausybės.

1942 m. kovo mėn. visi partizanų būriai buvo išfor-muoti.

Rezistencijos sąjūdis vokiečių okupacijos metais

Zarasų apskrityje vokiečių okupacijos metais veikė šie slapti rezistenciniai sąjūdžių junginiai: Lietuvos aktyvistų frontas (LAF), Lietuvos frontas (LF) ir Lie-tuvos laisvės armija (LLA).

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ATSKLEISTA TREČIOJI FATIMOS PASLAPTIS

1917 m. Fatimoje, Portugalijoje, trims jaunamečiams piemenėliams pasirodė Mergelė Marija. Tų metų gegužės 13 d. Dievo Motina vaikams pasakiusi tris ateities įvykius ir raginusi žmoniją melstis, ypač kalbėti rožančių, kad Dievas būtų jai gailingas ir per daug skaudžiai nebaustų.

Pirmieji du įvykiai-pranašystės buvo: Pirmojo pasaulinio karo (kuris tuo metu vyko) pabaiga, o taip pat Antrojo pradžia: komunizmo įsigalėjimas ir jo žlugimas, tačiau trečioji pranašystė nebuvo atidengta. Metams slenkant, daug spėjota, ką Marija dar sake vaikams Jacintai. Liucijai ir Pranciškui.

Daugelis tikėjo, kad ji išpranašavo pasaulio pabaigą arba bent branduolinio karo pradžią. Ir tik šimet, gegužės 13 d., popiežiui Jonui Pauliui II lankantis Fatimoje, 60,000 maldininkų miniai Vatikano Valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano atidengė trečiosios pranašystės paslaptį

— Marija buvo perspėjusi apie atentatą prieš popiežių 1981 m. Šv. Petro aikštėje.

Popiežius Jonas Paulius II tą pranašystę jau žinojo nuo pat savo popiežiavimo pradžios. Kadangi atentatas įvyko gegužės 13 d., jis tiki, kad Dievo Motina išsaugojo jo gyvybę, todėl 1991 m. gegužės 13 (dešimt metų po atentato) ir šimet jis nuvyko į Fatimą Marijai padėkoti. Popiežius taip pat paskelbė palaimintais du vaikučius — Jacintą ir Prancišką Marto, kurie anuomet matė Mergelę Mariją. (Vaikai mirė infliuza, keletui metų praslinkus po regėjimo, o Liucija de Santos yra karmelitė vienuolė, jau 93 m. amžiaus, ir buvo susitikusi su popiežiumi.)

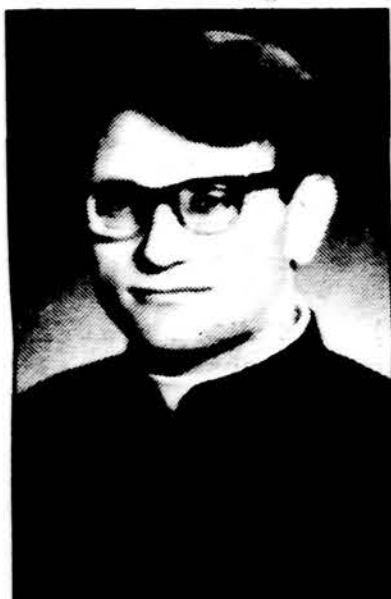
Kodėl taip ilgai laukta prieš atidengiant trečiąją Marijos pranašystę? Vatikanas sako, jog buvo svarbu „neuzbėgti jai už akių“, t.y., žinant, kad bus atentatas prieš popiežių, nepaskatinti jo vykdyti.

NAUJAS VYSKUPAS

2000 metų gegužės 13 dieną popiežius Jonas Paulius II Telsių vyskupu pagalbiniu ir titulinu Forkonio (Forconio) vyskupu paskyrė Telsių kunigų seminarijos dvasios tėvą monsijorą Joną Kaunecką.

Vysk. J. Kauneckas gimė 1938 metų birželio 6 d. Pasvalio rajone, Krinčino parapijoje, Trajoniškio kaime, valstiečių šeimoje.

1945-1949 metais mokėsi Sintautų pradžios mokykloje, 1949-1953 metais — Krinčino septynmetėje mokykloje. 1953-1954 metais — Pasvalio vidurinėje mokykloje. Dar besimokydamas mokykloje, 1952-1954 metais dirbo Pasvalio rajono „Artojo“ kolūkyje. 1954-1958 metais mokėsi Panevėžio hidromelioracijos techniku. Jį baigęs, 1958-1959 metais dirbo Tauragės Melioracijos mašinų stotyje techniku. 1959-1963 metais dirbo Alytaus Melioracijos statybos valdyboje darbų vykdytoju, o 1963-1972 metais Alytaus Sausinimų sistemų valdyboje vyr. inžinieriumi. Dirbdamas šiose įstaigose inžinieriumi, neakivaizdiniu būdu

Naujai paskirtas Lietuvos vysk. Jonas Kauneckas. Nuotrauka iš 1979 m., kai kun. J. Kauneckas priklausė Tikinčiųjų teisėms ginti komitetui ir buvo vienas aktyviausių jo narių.

studijavo Maskvoje Aukštųjų mokyklų užsienio kalbų kursuose vokiečių kalbą. Jūs baigęs, Vilniaus universitete studijavo lituanistiką.

Nuo 1959 m. kasmet mėginavo įstoti į Kauno tarpdiecinę kunigų seminariją, tačiau dėl civilinės valdžios trukdy-

Neseniai pastatyta Šv. Onos vardo koplyčia Kačerginėje. Projektas architekto Vytauto Žemkalnio (Landsbergio), jo žmonos Onos atminimui.

Nuotr. Leonardo Sargailos

mų nebūdavo priimtas. Tik po trylikos metų atkaklių pastangų, 1972 metais, Jonas Kauneckas įstojo į Kauno tarpdiecinę kunigų seminariją, kurią baigė 1977 metais. Kunigų išvėntintas Kauno arkikatedroje 1977 metų gegužės 22 dieną.

1977 metais buvo paskirtas Telsių katedros vikaru ir šias pareigas ėjo iki 1983 metų. 1983-1990 metais buvo Skaudvilės ir Adakavo parapijų klebonu. 1990 metų liepos 23 dieną buvo paskirtas Telsių kunigų seminarijos vicerektoriui ir seminarijos destrytoju. Nuo 1992 metų gruodžio 11 dienos — Telsių seminarijos dvasios tėvas.

1978-1984 metais Jonas Kauneckas buvo tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariu. Nuo 1990 metų yra Telsių vyskupijos kunigų tarybos narys, nuo 1994 metų priklauso Telsių vyskupijos konsultorių kolegijai. 1993 metų spalio 8 dieną Šventasis Tėvas Jonas Paulius II kunigą Joną Kaunecką paskyrė savo kapelionu — monsijoru. Nuo 1994 m. sausio 6 d. Telsių ateitininkų dvasios tėvas. Nuo 1996 m. sausio 15 d. Telsių vyskupijos atstovas „Bažnyčių žinių“ redakcijoje.

Lietuvos Vyskupu konferencijos sekretoriatas

PAMINĖTA KATALIKŲ MOKYTOJŲ SAJUNGOS 80 METŲ SUKAKTIS

Kovo 24 d. Pal. J. Matulaičio namuose Kaune Lietuvos katalikų mokytojų sąjungos (LKMS) Kauno skyrius šventė Lietuvos katalikų mokytojų sąjungos 80 metų jubiliejų. Sąjunga įsteigta 1920 m. prof. Prano Dovydaičio iniciatyva. 1922 m. veikė 27 skyriai, vienijantys per 2,000 narių. Nuo 1921 m. sąjunga leido periodinį leidinį „Lietuvos mokykla“, rengė mokytojams vasaros kursus, steigė knygynėlius ir skaityklas. 1940 m. okupavus Lietuvą sovietams, LKMS veikla buvo nutraukta. Sąjunga atkurta 1990 m. Šiandien ji vienija per 200 narių.

Pasak Kauno skyriaus pirmininko V. Zuzevičiaus, vienas pagrindinių LKMS uždavinių — skatinti mokyklose dorinį ugdymą. Ši procesą švietimo įstaigose stabdo per mažas dorinio ugdymo pamokų skaičius, integruotų tokio ugdymo programų stoka, mokyklų vadovų abejingas požiūris į šį procesą, nepakankamas pedagogų ir tėvų ryšys. Prelegentas apgailestavo, kad nė viena mokykla nepasirenka dorinio ugdymo profilio ir išreiškė viltį, jog katalikai mokytojai prisidės prie dorinio ugdymo atnaujinimo mokyklose ir šeimose. Jubiliejaus proga katalikų mokytojų sąjungos narius pasveikino Seimo narys K. Kuzmickas. Kauno miesto švietimo skyriaus, visuomeninių organizacijų atstovai. Šventės dalyviams meninė programą parodė Kauno „Rasos“ gimnazijos skautai ir mokytojų sakralinės muzikos ansamblis „Celebro“. Minėjimas baigėsi šv. Mišiomis, kurias pal. J. Matulaičio kop-

lyčioje aukėjo kun. V. Pabrinkis. BŽ, 2000, Nr. 7

PAŠAUKIMŲ I KUNIGUS KRIZĖ BAIGIASI

Vatikano dvasininkijos kongregacijos prefektas kardinolas Dario Castrillon Hoyos, pristatydamas popiežiaus laišką kunigams Didžiojo ketvirtadienio proga, spaudos konferencijoje pareiškė, kad pasibaigęs pasaulio mastu buvusi kunigystės pašaukimo krizė. Anot kardinolo Castrillon Hoyos, šiemet pasaulyje kunigystei rengiasi 109,828 seminariai. Tai yra daugiau, palyginti su 108,517 kunigystės kandidatų 1997 metais, ir kur kas daugiau nei 1975 m. (tuo metu seminaristų buvo — 60,142). Pasak Dvasininkijos kongregacijos prefekto, šandienos seminaristai vidutiniškai vyresni negu ankstesnių kartų jų pirmtakai.

1999 m. Katalikų Bažnyčioje dirbo 404,626 kunigai. Kardinolas Castrillon Hoyos pastebėjo, jog kai kurie kunigai, ankščiau palikę kunigiškąją tarnybą, vėl grįžo į ją. Tarp 1970 iki 1995 metų kunigiškąją tarnybą buvo palikę apie 10,000 kunigų. Iš jų penktadalis (apie 20 proc.) vėl grįžo į kunigiškąją tarnybą. Mažėja ir paliekančiųjų kunigystę: anot kardinolo, 1975 m. kunigystę paliko 3,314 kunigų, o 1997 m. — 1,006 kunigai. Dvasininkijos kongregacijos prefektas priminė, kad per popiežiaus gimtadienį, gegužės 18 d. Vatikane bus švenčiamas Kunigų jubiliejus.

BŽ, 2000 m., Nr. 8

BESIRUOŠIANT XV PASAULIO JAUNIMO DIENOMS

Didžiojo Krikščionybės jubiliejaus metais rugpjūčio 15-20 d. Romoje vyks XV Pasaulio jaunimo diena.

Pagrindiniai PJD 2000 momentai: „jubiliejinė piligrimystė“ prie Šv. Petro kapo, susitikimas su popiežiumi, Vigilija ir Eucharistijos šventimas kartu su šventuoju Tėvu. Romoje laukiamas itin gausus jaunimo būrys iš viso pasaulio. Kiekviena grupė paeiliui atliks „jubiliejinę piligrimystę“ pro „Šventąsias duris“ ir prie Šv. Petro kapo. Jubiliejinės piligrimystės diena skirta Algailai ir Susitaikinimui. Kitomis dienomis, atskirose Romos bažnyčiose, vyks katechezės įvairiomis pasaulio kalbomis (taip pat ir lietuvių kalba).

Iš visų Lietuvos vyskupijų ir XV Pasaulio jaunimo dienas Romoje ruošiasi keliauti apie 3,000 jaunųjų maldininkų.

Š.m. gegužės 6 d. — 10 val. Kauno arkivyskupijos jaunimo centre (Vilniaus g. 7, Kaunas) vyks Lietuvos vyskupijų jaunimo centrų vadovų ir XV Pasaulio Jaunimo dienų Romoje koordinatorių susitikimas „Pasirengimas XV Pasaulio jaunimo dienai“. Susitikimo svečiai: vysk. Rimantas Norvila bei mons. Domenico Sigalini (Italijos Vyskupų konferencija).

Lietuvos Vyskupu konferencijos 2000 metų Jubiliejaus komitetas

JUBILIEJINIO KOMITETO POSĖDIS

Kovo 30 d. Kaišiadorių vyskupijos kurijoje įvyko vyskupijos jubiliejinio komiteto posėdis, kuriame taip pat dalyvavo Pastoracinės tarybos bei Liturginės komisijos nariai. Posėdyje svarstyti pasirengimo Eucharistiniam kongresui, maldingų kelių ir vyskupijos jubiliejinės bažnyčias organizavimo klausimai, aptarta, kaip rengiamasi Jubiliejinei žemdirbių dienai, kuri bus švenčiama rugpjūčio 13 dieną. Numatyta suaktyvinti parapijų šeimų pasirengimą Eucharistiniam kongresui, koordinacinius reikalus pavedant parapijų dekanams. Taip pat aptarti maldingų kelių ir Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo ir Pivašūnų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų jubiliejinės bažnyčias organizaciniai reikalai. Nuo Gavėnios pradžios Kaišiadorių katedroje kasdien 12 val. aukojamos šv. Mišios, o Pivašūnuose kiekvieno mėnesio 15 d. vyksta pamaldos. Šių metų rugpjūčio 13 d., per Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų atleidus, Pivašūnuose bus sykiu švenčiamas Lietuvos žemdirbių jubiliejus, o visose bažnyčiose aukojamos šv. Mišios už žemdirbius. Žemdirbių jubiliejinės dienos organizavimo projektą rengs kun. J. Sabaliauskas ir kun. V. Čukuras.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SILDYTVUUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H.DECKYS
TEL. 773-585-6824

Reikalinga moteriškų ir vyrų rūbų siuvėja; 4412 W. 59 St.Tel. 773-735-5667.
Kalbėti angliškai arba lenkiškai.

Dimeis laisvą plėvelę!
Reikia 200 asmenų. Galima uždirbti virš \$1000 i savaitę. Darbas pirmą - trečią. Sekmd. dirbti neįprastai. Pajūris nebūtina. Reikia: mokėti šiek tiek anglų kalbą, turėti savo auto. Dirbama grupėmis po 2-3 asm. Tik gyvenamose namuose, ne dangoraižiuose. Atvykite šią dieną ir pradėkite darbą kovo 1 d. Tel. 630-724-9708, 1989 University Lane, Unit F, Little Ogden Ill. Yackley; važiuok į pietus iki Ohio; tada į rytus iki Academy; kairėn iki University Lane.

PASKIR - S NEW YORKO ARKIVYSKUPAS

Čikagos arkidiecezijos arkivyskupas Edward Egan paskirtas naujuoju New Yorko arkidiecezijos, turinčios 2.4 mln. tikinčiųjų, arkivyskupu. Jis užims neseniai mirusio kardinolo John O'Connor vietą.

Ruošiasi kunigystei: Jonas Delinkaitis iš Buenos Aires, Argentina, studijuoja Holy Apostles seminarijoje Cromwell, Connecticut. Brolis Raymondas Burkauskas, OFM, iš Toronto taip pat studijuoja Holy Apostles seminarijoje Cromwell, CT. Vytautas Staškevičius iš Mississaugos, studijuoja Romoje. Bedas pontifikalinėje kolegijoje. Šių metų gegužės mėnesį bus išvėntintas i diakonus. Brolis Juozas Žukauskas, OFM, iš Lietuvos studijuoja anglų kalbą Toronte. Šių metų rudenį atliks amžinuosius įžadus, bus išvėntintas i diakonus ir vėliau i kunigus.

Kun. Dainius Vaineikis, OFM, noviciatą atlikęs Kennebunkport pranciškonų vienuolyne, dabar paskirtas Kryžių Kalno vienuolyno Lietuvoje vyresnioju.

Kun. Edmundas Putrimas, Toronto Priskelimo parapijos vikaras ir oficialus vysk. P. Baltakio sekretorius bei Sielovados tarybos jaunimo sekcijos direktorius, pernai gruodžio 26-31 d. Dainavoje talkino ateitininkų

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE: 773-585-8888
HOME: 773-425-7188
FAX: 773-585-4019

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietauszdžiūsi (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Caregivers needed — 24 hour live in, work 12 days and off two days. Most jobs in southern Wisconsin and northern Illinois. Required: must speak English, experience, references, driver's license. Please call: Home Healthcare International, 1-262-763-2615. Earn \$85 to \$150 per day. Need someone for a quadriplegic (Male-legal). Need 3 women for Alzheimer patient. Will interview on Wednesday.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-829-6155.

ziemos kursuose, o š.m. sausio mėnesį vadovavo Urugvajuje vykusiai Pietų Amerikos jaunimo stovyklai. Kun. E. Putrimas taip pat yra pagrindinis steigėjas Klaipėdoje, prie Šv. Juozapo parapijos, veikiantio „Dvasinės pagalbos“ centro, kuriam vadovauja dr. Lišauskas iš Hamiltono Kanadoje.

Vilniaus arkivyskupas Audrys J. Bačkis pranešė, kad kun. G. Stanevičiui davė leidimą aptarnauti Maskvos ir Sankt Peterburgo lietuvių. Maskvos lietuvių bendruomenė yra gerai organizuota, turi ir nuolat veikiantį bei Rusijos valdžios išlaikomą „Šaltinio“ mokyklą.

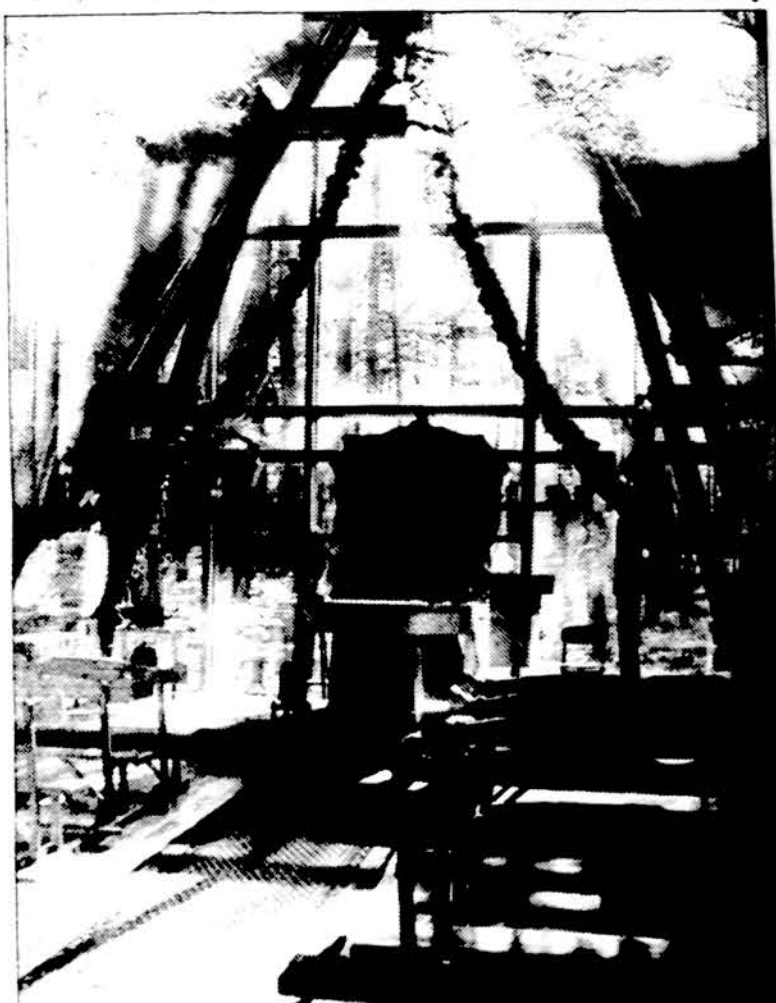
Kunigas, psichologijos profesorius emeritas dr. Antanas Paškus, šalia pagrindinio darbo — religinių ir psichologinių knygų kūrybos, skaito paskaitas Lietuvos kunigų seminarijose. Ankščiau talkino Kearny, NJ, lietuvių parapijai. Pensijon išėjus klebonui emeritui prel. Antanui Bertašui, aptarnauja Paterston, NJ, Šv. Kazimiero lietuvių parapiją.

Kunigas, psichologijos daktaras Kęstutis Trimakas, keletus religinių — filosofinių knygų autorius („Asmenybės raida gyvenime“, „Žmogaus aukščiausi skrydžiai“, „Tikint birsti“, rengia naują studiją — „Jaunimas: patirtis ir įžvalga“. Kun. Trimakas dalį laiko praleidžia Čikagoje, talkindamas Cicero lietuvių Šv. Antano parapijai, o kitu laiku dėsto Kauno kunigų seminarijoje, Vytauto Didžiojo ir Klaipėdos universitetų teologijos fakultetuose bei Kretingos religinių studijų institute.

Gieda Nekaltai Pradėtos Marijos seserų chorale Putname. Iš k.: Bernadeta, Arkadija, Paulė, Natalija, Tercija, Pranutė, Eugenija ir talkininkė Marija Noreikienė. Prie pianino Aldona Prapuolenytė.

Nuotr. Aurelijaus

Šv. Onos koplyčios Kačerginėje vidus. Nuotr. L. Sargailos

Akimirka iš „La Traviatos“. Iš kairės (sėdi) Sigutė Stonyte (Violeta); stovi: Kazys Skaisgiris, Albinas Smolinskas, Virginija Savrimienė. Nuotr. Jono Kuprio

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

EILINIO OPEROS LANKYTOJO NUOTAIKOS

Keliolika kartų mačius „Traviatą“, su Marijošium, Petrusku, Kardeliene, Šukyte, Sodeika, taip vis dar kutena paširdi nuotaikingiausi jos prisiminimai. Žavėjo ir šioje „Traviatoje“ maestro su samdytu orkestru, operos choras, baletas, Flora ir Violeta, išskyrus duetą ir garsiąją ariją — kas išblaskytai praėjo.

Žermonas šnypstė, rėkė, nesuprantamai tarė žodžius ir iš kampo scenos kvietė sūnų į namus. Jokio pasigėrėjimo gražiausioje arijoje, kuri įprasta girdėti iš ramiai užsilaikancio, už sūnaus petių stovinčio tėvo. Jau A. Brazis su dabartiniu savo balsu būtų buvęs priimtinesnis Žermonas. Nesėkmę didino ir režisūra.

Alfredas — aiškiai per jaunai atrodas ir ne jo rolės balsu dainuojas: jo balsas, užuot bangavęs, šaudė. Tarsena nesuprantama. Garsiojo dueto, tokio, koks jis buvo, galėjo ir nebūti. Neaišku, kur jis gavo pinigų lošimui dėl sėkmės azarte ir nesėkmės meilėje.

Paskutiniame veikame neišryškinta tragika: pinigų stoka ir Paryžiaus linksmybės girdimos pro pravertą langą. Dar niekada nematyto grožio buvo mirtinoji akimirka. Ačiū režisūrai.

Jonas Adomavičius, M.D.
Chicago, IL

GERAS KOMPLIMENTAS

Neiškenčiu nebrukšteles ketletą žodžių apie vakarykščią lietuvišką „Traviatą“. Juk tai turbūt unikalus atvejis pasauly, kai mažos tautos saujelė tėvynainių, atskirtų nuo tolimos tėvynės, stato klasikinę operą savo lietuvių kalba. Ir dar tokio lygio! Tiesiog profesionalus atlikimas.

Dabar šiek tiek iš „kitos operos“. Mūsų mažą kompaniją buvo pirmojo Lietuvoje Alfredo Kipro Petrausko duklė Aušra Petrauskaitė. Mudu seni prieteliai dar iš tų laikų, kai jos tėvas buvo gyvas. Dažnai lankydavau sietinguose jų namuose. Su pačiu maestro bendradstavau epizodiškai. Operos scenoje ji mačiau tik kartą Š. Guno operoje „Romeo ir Džiuljeta“, jau sulaukusį garbingo amžiaus. Deja, „Traviatoje“ neteko. Tiek scenoje, tiek gyvenime buvo žavus.

Taigi spektakliu Aušra nepatentai patenkinta, džiaugėsi galėjusi jį pamatyti. Labai gerai įvertino operos pastatymą, solistus, chorą, nepaisant ketletos neaklandumų. Ar ne puikus komplimentas Čikagos operos atlikėjams ir vado-

vams, kurie mums pateikė šį spektaklį! Tai režisieriui Eligijui Domarkui, dirigentui Alvydui Vasaičiui, chorui, solistams, orkestrui. Visiems valio! Gaila, kad kitos lietuviškos operos pasirodymo teks laukti ištisus metus.

Rimantas Juozas
Sabataitis
Chicago, IL

UŽBAIKIME

Teisingai — reikia užbaigti, ir užtikrinti mūsų vienintelio dienraščio leidimą saugiai. Siunčiame Draugo fondui 400 dol.

Bet skaudu, kad aukotojų sąrašuose matosi beveik tos pačios pavardės aukotojų: Draugo fondui, Almos fondui, Karaliaučiaus krašto lietuvių, partizanams pagelbėti, našlaiciams, Religinei šalpai ir daug, daug kitų...

Būtų gražu, kad mūsų broliai atvertų savo širdis ir remtų — remtinas fondus ir kt. Gaila, kad žmonės nepagalvoja, kad laikas artinasi, kad reiks palikti šią žemę ir grau-du žiūrėti, kad lieka nesustvarkę savo palikimų, lieka miesto malonei, o pastarieji nesiteikia net tinkamo grabo duoti palaidojimui.

Linkiu Dievo palaimos visiems, kurie atlieka: kaip fondai ir kiti labdariniai darbai.

F. Radis
Hot Springs, AR

KOLDŪNAI IR EMPANADOS

Aldona Masiulionienė „Draugo“ gegužės 2 d. „Laiškai ir nuomonės“ skyriuje rašo, jog Krokuvoje išleistoje virimo knygoje parašyta, kad koldūnai yra lietuviškas valgis. Girdi, Jogaila, su žemai-

čių dvaru atvažiuavęs į Krokuva, atvežė koldūnų receptą. Malonu, kad mūsų kaimynai nesisavina Jogailos atvežtų koldūnų.

A. Masiulionienės žodžiais, koldūnai daromi iš žalios maltos avienuos. Taip rašoma in „The World Atlas of Food“. Tačiau mes, lietuviai, dažniausiai koldūnus darome iš žalios jautienos. Kiti primaišo kiaušienos ir avienuos mėsos. Dar reiktų paminėti Tiškevičiaus vardu pavadintus koldūnus. Jų įdarui naudojami džiovinti grybai, šviežias kumpis ir kiti priedai. A. Masiulionienė mananti, kad koldūnai yra senesni už ispaniškame pasaulyje pagarsėjusias empanadas. Ką žin? Teigiama, kad jau 12-ame šimtmečiuose buvo valgomos empanados. Tai liudija bemaž prieš aštuonis šimtus metų statytoje Santiago de Compostela katedroje esanti empanada, valgaugio vyriškio statula.

Jeigu lenkai koldūnus vadina „kolduny Litewskie“, gal, sakau, mums juos reiktų vadinti lietuviškais koldūnais?

Petras Petrutis
Chicago, IL

„DVIRAČIO ŠOU“ PREZIDENTŲROJE, LIETUVOJE

Kabutėse paimtas dvizodis yra pavadinimas humoristinės programos, einančios Baltijos televizijos kanalu Lietuvoje. Tai nuolatinių vaidintojų vienetą, humoristinė forma pateikiantis savaitinius įvykius iš politinio ir buitinio žmonių gyvenimo. Pasižymi labai vulgariorimis frazėmis ir pajuoka, užgaunancia valstybės pareigūnus.

Tos programos finansuotojas ir globėjas yra žmogus, kuris už kažkokias „nuodėmes“ buvo nubaustas kalėjimu arba pinigine 120,000 Lt. bauda.

Lygos garbės mecenatui

A. † A.

ZENONUI PETKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiam žmonai VANDAI, dukterims, sūnums, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Illinois Lietuvių Respublikonų lyga

Jis pasirinko baudą ir, pasi-tyčiodamas teisės saugą, atvežė baudą automobiliu su priekaba, kurioje visa bauda buvo supilta smulkios metalinės monetomis. (Už ką buvo baustas — neatsimenu, tik gerai atsimenu patį faktą ir rodomą TV-joje — pylimą su kastuvu pinigų į priekabą.)

Pereitų metų balandžio 1 d. „Dviracio Šou“ kolektyvas buvo „karališkai“ priimtas prezidentūroje (su raudonu kilimu) ir kretė šposus: „atėmė“ valdžią iš prezidento, vienas artistas tapo prezidentu ir „valdė“ visus prezidentūros tarnautojus.

Siemet ir vėl užgriuvo prezidentūra. Bet siemet, būdami jau drąsesni, išsismagino per-nelyg papiktinanciai. „Prezidentė“ buvo „išrinkta“ vienintele moteris, vaidinanti kolektyve. „Prezidentė“ pradėjo eiti savo pareigas, dalindama ordi-nus savo kolektyviui, o dėžę su ordinais laikė, patarnavo mūsų prezidentas, pats V. Adamkus. Prezidento patarėjai dė-vo įvairiais, kažką vaizduojančiais, rūbais. Staniulis ir Kuolys dėvojo beisbolininkų rūbus, Gaizauskaitė kažką panašaus į uniformą, o visi likusieji, tai arabų aprangą ar kit-ką. Buvo „cikras“.

„Prezidentė“, dalindama ordi-nus kiekvienam kolektyvo nariui, tardavo komišką žodi, kurį buvo sunku pagauti per jos žodžių skubą. Mūsų preziden-tas labai atsakingai laikė dėžę.

Vienas kolektyvo vaidintojas visada būna kariška uniforma ir vaizduoja Lietuvos laisvės kovų savanorį. Kai ordinais buvo išdalinti, jis pareiškė protestą: „kam anas gavo ordina, jo nemėgstamas, todėl jis grąžina gautą ordina“, nusiėmė ordina ir grąžino prezidentei, o tuo metu Staniulis (vaikščiojęs visą laiką su beisbolo lazda) užsimojo su lazda savanoriui. Atrodo, kad šis farsas buvo specialiai surežisuotas Lietuvos kovų kankinei Nijolei Sadūnaitėi pasiepti, kurios veiksmą prezidentūroje š.m. Vasario 16 d. minėjimo metu spauda „išpūtė“ ir komentavo kaip prezidento ir prezidentūros nepagarbą įžeidimą.

Taigi, Viešpaite Dieve, ar galima gretinti šiuos du įvykius prezidentūroje? Ta, ką matė samoningas, doras lietuvis žiūrovas TV-joje balandžio 1-ąją, tapo užgautas viso pre-

zidentūros kolektyvo elgesio, tyčiodamas teisės saugą, atvežė baudą automobiliu su priekaba, kurioje visa bauda buvo supilta smulkios metalinės monetomis. (Už ką buvo baustas — neatsimenu, tik gerai atsimenu patį faktą ir rodomą TV-joje — pylimą su kastuvu pinigų į priekabą.)

Siemet ir vėl užgriuvo prezidentūra. Bet siemet, būdami jau drąsesni, išsismagino per-nelyg papiktinanciai. „Prezidentė“ buvo „išrinkta“ vienintele moteris, vaidinanti kolektyve. „Prezidentė“ pradėjo eiti savo pareigas, dalindama ordi-nus savo kolektyviui, o dėžę su ordinais laikė, patarnavo mūsų prezidentas, pats V. Adamkus. Prezidento patarėjai dė-vo įvairiais, kažką vaizduojančiais, rūbais. Staniulis ir Kuolys dėvojo beisbolininkų rūbus, Gaizauskaitė kažką panašaus į uniformą, o visi likusieji, tai arabų aprangą ar kit-ką. Buvo „cikras“.

„Prezidentė“, dalindama ordi-nus kiekvienam kolektyvo nariui, tardavo komišką žodi, kurį buvo sunku pagauti per jos žodžių skubą. Mūsų preziden-tas labai atsakingai laikė dėžę. Vienas kolektyvo vaidintojas visada būna kariška uniforma ir vaizduoja Lietuvos laisvės kovų savanorį. Kai ordinais buvo išdalinti, jis pareiškė protestą: „kam anas gavo ordina, jo nemėgstamas, todėl jis grąžina gautą ordina“, nusiėmė ordina ir grąžino prezidentei, o tuo metu Staniulis (vaikščiojęs visą laiką su beisbolo lazda) užsimojo su lazda savanoriui. Atrodo, kad šis farsas buvo specialiai surežisuotas Lietuvos kovų kankinei Nijolei Sadūnaitėi pasiepti, kurios veiksmą prezidentūroje š.m. Vasario 16 d. minėjimo metu spauda „išpūtė“ ir komentavo kaip prezidento ir prezidentūros nepagarbą įžeidimą.

Taigi, Viešpaite Dieve, ar galima gretinti šiuos du įvykius prezidentūroje? Ta, ką matė samoningas, doras lietuvis žiūrovas TV-joje balandžio 1-ąją, tapo užgautas viso pre-

AČIU PEDAGOGAI A. MIŠKINIENEI

Daugelis skaitė rašinius „Draugo“ dienraštyje apie Amerikos lietuvių — amerikiečių mokytojų pastangas dirbti Lietuvoje su tenykščiais mokytojais. Buvo įsteigta organizacija, pavadinta A.P.P.L.E vardu. Pradėti ruošti vasaros seminarai Lietuvoje. Daugelis skaitytojų neįsivaizdavo, ką Amerikos mokyklose dirbantys mokytojai gali duoti Lietuvos mokytojams, nes ir pati Amerikos mokykla turi sunkumų. Aš pats esu kelęs klausimą dėl A.P.P.L.E naudingumo Lietuvai. „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė viename iš vedamųjų straipsnių buvo sakiusi, kad „A.P.P.L.E atlikti darbai jau dabar duoda gerus vaisius, bet gal didžiausias priekaištas, kokį šiai bendrijai galima padaryti, yra informacijos stoka“. Galiausiai informacija apie A.P.P.L.E mokytojų darbą buvo pateikta gegužės 5 d. „Draugo“ laišku skyriuje, pedagogės Aldonos Miškinienės straipsnyje, pavadiname „Ruošiamės dešim-tai A.P.P.L.E seminarų vasarai“. Autorė aprašė, ko Amerikos pedagogai moko Lietuvos mokytojus. Jos nuomone, šių kursų dėka Lietuvos pedagogai keitė požiūrą į vaiką. A. Miškinienė pabrėžė, kad A.P.P.L.E mokytojai nevaizuoja mokyti, bet dalintis patirtimi, metodais, pagalbinėmis priemonėmis ir nauja technologija. Kursų vadovai stengiasi dėti demokratines švietimo sistemos, kurios centre yra vaikas, pagrindus. Sovietiniais laikais visko centre buvo valstybė. Šiuolaikinės mokyklos esminis tikslas yra šil-tas mokinio ir mokytojo bendravimas.

Pagarba visiems A.P.P.L.E mokytojams už pasiaukojimą, o pedagogai A. Miškinienė — už informacinį straipsnį, kuris ne vienam „atvėrė“ akis ir gal paskatins aukomis prisidėti prie tolimesnės A.P.P.L.E veiklos.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

Akimirka iš „La Traviatos“ II veiksmo. Genė Bigenytė (Flora), Vaclovas Momkus ir kiti. Nuotr. J. Kuprio

A. † A. FELIKSAS PUMPUTIS

Mirė 2000 m. gegužės 13 d. 4:45 val. ryto, sulaukęs 94 m.

Gyveno Lemont, IL. Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Nuliūdę liko: žmona Sofija Skripkutė, dukra Eugenija Sychra, žentas dr. Jerry, sūnus Klaudijus, marti dr. Birutė, sūnus Virginijus, anūkai Diana, Aušra, Jazmina, Mykolas, Bernadetta ir Diana bei kiti giminės Lietuvoje.

Velionis buvo rėmėjas daugelio organizacijų. A. a. Feliksas buvo pašarvotas sekmadienį, gegužės 14 d. nuo 3 iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., arti Derby Rd., Lemont, IL. Laidotuvės įvyko pirmadienį, gegužės 15 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionis buvo atlydėtas į Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kur buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę: žmona, vaikai, anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A. EVELYN KOPP GRIM

Mirė 2000 m. gegužės 14 d., 7:57 val. ryto, sulaukusi 70 metų.

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Cicero, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: vyras Adolph, dukros Ruth Rutka, Lily Mugnaini, Diane Bolec, sūnus Richard Bolec; anūkai: Joseph Bolec, Richard Bolec ir Anthony Mugnaini; proanūkai: Cody Marquette, Silvana Bolec; sesuo Martha Bosnic ir kiti giminės.

Velionė buvo motina a.a. Alexander Bolec ir a.a. Nancy Bolec.

Velionė Evelyn pašarvota antradienį, gegužės 16 d. ir trečiadienį, gegužės 17 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. Laidotuvės ketvirtadienį po 10:30 val. ryto religinių apeigų laidojimo namuose, kurias atliks kun. J. Juozapaitis. A.a. Evelyn bus palaidota Fairmont Willow Hill kapinėse, Willow Springs, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, darugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojuose.

Nuliūdę: vyras, dukros, sūnus, anūkai, proanūkai, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mūsų brangiam

A. † A. ZENONUI PETKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiam žmonai VANDAI, dukroms MILDAI ir ASTAI, sūnums TOMUI, SAULIUI ir GYČIUI, seseriai ALDONAI, broliui dr. ROMUI ir jų šeimoms.

Nuliūdę: Aldona ir Antanas Lipskiai

Irena ir Juozas Rasiai

„Kur Dievo žemė — ten mūsų namai“

Pasaulio lietuvių centro mecenatui

ZENONUI PETKUI

iškeliavus į Amžino Poilsio vietą, nuoširdžią užuojautą reiškiam liūdinčiai žmonai VANDAI, dukroms MILDAI ir ASTAI ir jų šeimoms, sūnums TOMUI, SAULIUI, GYČIUI bei jų šeimoms.

Nuoširdi užuojauta visiems giminėms ir artimiesiems.

PLC taryba ir valdyba

Pasaulio lietuvių centras

Lemont, IL

Mielam jaunystės ir klasės draugui

A. † A. ZENONUI PETKUI

per anksti iškeliavus į Amžinybę, liūdinčiai žmonai VANDAI ir visai jos šeimai liūdesio valandoje reiškiam nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Vytas ir Marytė Petuliai

Livonia, MI

Prenumeruokime ir skaitykime DRAUGA

DRAUGA — atmintime savo testamentą

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Sekmadienį, gegužės 14 d., istorikas visuomenininkas Jonas Dainauskas savo namuose buvo ištiktas insulto (stroke). Šiuo metu jis yra ligoninėje — daugiau žinių apie jo sveikatos būklę kol kas neturime.

Aktorė Irena Leonavičiūtė, asmeniškai pažinusi poetę Janiną Degutytę, supažindins su poetės kūryba literatūros vakare, vyksiančiame Dainavoje Mokytojų kursų metu rugpjūčio 6-13 d.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ gegužės 17 d., trečiadienį, 2 val. p.p. švenčiant Motinos dieną programą atliks Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto ansamblis „Sugrizki, jaunyste“, kuriam vadovauja Stasė Jagminienė. Tai — nepaprastai graži ir džiugi eilių, dainų ir muzikos pynė — dovana ne tik mamytėms, bet ir kiekvienam klausytojui. Maloniai kviečiame mamytės, močiutės, prosenos ir visus, kurie džiaugiasi pavasariu, meile ir muzika. Po programos bus bendri pietūs. Atvykite!

Skelbimai

• „Saulutė“, Daytona Beach, FL, našlaiciams ir paramos reikalingiems remti skyriaus, dėkoja už \$100 auką D. B. Klubui ir už \$75 auką D. B. Liet. Bendruomenėi; A. ir D. Šilbajoriams už \$80 auką d. šiojo jubiliejaus progą. Dėkojame ir linkime ilgiausią metų.

Susitikimų patalpa per TRANSPAK Padedant persikraustyti Lietuva
Tel. 1 773 838 1050

Pradedant šiais metais, Šeštines nebebus švenčiamos ketvirtadienį: pagal vėskinių nutarimą, pakeista Šeštinių data — Illinois, Indiana, Wisconsin valstijų katalikai, taip, kaip Kanadoje ar kai kuriose kitose Amerikos valstijose, Kristaus I Dangų Žengimo šventę švęs sekmadienį, birželio 4 d.

Ar dar nebalsavote? Praėjusį savaitgalį, gegužės 13-14 d., daug šio krašto lietuvių atidavė savo balsą už patinkamus asmenis, kandidatuojančius į JAV LB tarybą ir PLB seimą. Jeigu neturėjote progos savo lietuviškąją pareigą atlikti, tai bus galima padaryti šį savaitgalį, gegužės 20-21 d. O jeigu negalite asmeniškai balsavimuose dalyvauti, balsuokite paštu, kad pasirinktume tinkamiausius žmones vadovauti JAV Lietuvių Bendruomenei ir mums atstovauti PLB seime. Kandidatų pavardės ir balsavimo vietos jau daug kartų buvo skelbtos, tad atlikime savo pareigą!

Dailininkė Rasa Sutkutė kuria scenos dekoracijas koncertui „Sypsenėlė“, kuris vyks Čikagoje sekmadienį, gegužės 28 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont. Programoje dainuos trylikmetė dainininkė Neringa Nekrašiūtė, jos mokytoja, Marijampolės muzikos mokyklos choro „O lia lia“ vadovė Laima Lapkauskaitė ir Jaunimo centre repetuojantis vaikų ansamblis „Lakštutė“, kuriam vadovauja muz. Dalia Gedvilienė. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būrelis. Bilietai iš anksto gaunami „Seklyčioje“.

Naujovė! Lietuvoje populiarusis poetas Juozas Erlickas bus supažindintas Čikagoje Poezijos vakare gegužės 19 d. 7 val. v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama dalyvauti.

Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjų metinis narių susirinkimas šaukiamas birželio 4 d., sekmadienį.

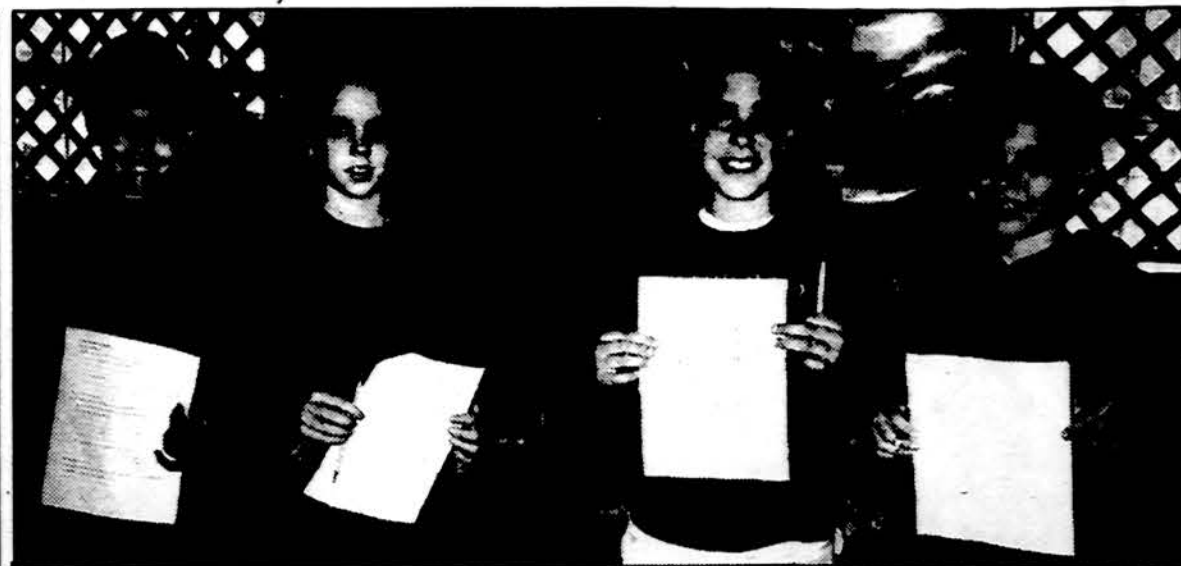
Atslysta paminėti

„Skautų aidas“, 2000, kovas-balandis. Birutė Banaitienė, pradėdama antrąją LSS Tarybos pirmininkės kadenciją, rašo, kad reikia dar didesnių pastangų jaunimą įtraukiant į skautiją, kurios tikslas vesti jaunimą Dievo, Tėvynės ir Artimo keliu. Bostone buvo pristatyti nauji LSS vadovybės nariai. Rūta Sušinskienė, „Gintaro“ vadovė, mokyklos vedėja, pasakoja apie 1999 m. vasaros stovyklą Rako stovyklavietėje Michigano valstijoje, kur dalyvavo 19 kursantių iš Kalifornijos, Ilinojaus, Michigano ir Ohio. Prisiminti trys „Skautų aidas“ redaktoriai: Antanas Krausas, Stepas Kairys ir Juozas Toliušis. 4613 W. 106th Place, Oak Lawn, IL. 60453-5246.

LAIKAS NEPAJĖGUS UŽGYDYTI 1941-UJŲ TREMTIES ŽAIZDŲ

Danutė Klumbytė, „Mažos žvaigždės kurčiojo sute-moj“, 1999 m., Šiauliai. Iš taisyklingos kalbos ir gilių humanistinių pažiūrų galima just, kad autorė — pati pedagogė ir dviejų pedagogų vaikas, net ir žiaurioje tremtyje sugebantis rasti priežasčių džiaugtis gyvenimu, žmonių gerumu, gamtos grožiu. Veiksmas prasideda Vandžio

galoje, mažame Kauno apskrityje miestelyje, iš kur buvo ištremta pradinės mokyklos vedėja Klumbio, dar Lietuvoje atskirto nuo žmonos ir vaikų, šeima. Autorė, II gimnazijos klases mokinė, su mama, vyresniu broliuku ir sesute atsiduria Altajaus krašte. Po metų, o tuo metu vyko karas, tarp tremtinių pasklido gandas, kad Amerikos lietuviai pareikalavo išlaisvinti savo tautiečius ir per Aliaską nugabenti juos į Ameriką. Bet lietuvių vežimai nudarėdavo ne į Aliaską, o į Jakutiją, naują tremtį, nuo kurios mūsų herojus išgelbėjo tik vieno iš vaikų liga. Mažamečiai vaikai išsėna dirbti — 11-metis broliukas vežioja paštą, kad užpelnytų šeimai dirbančiojo maisto davinį. Po darbo žiemą grįždavo toks susašęs, kad nepajėgdavo nultipti nuo arklio ir verkdamas prašydavo mamos nukelti. Idomu, kad šioje tremtinių grupėje buvo daug Lietuvos žydų — fabrikantų, rabinų, kurie vietiniams valdininkams prisistatė darbininkais. Jie lietuviams buvo labai draugiški ir autorė apie juos atsiliepia labai palankiai, su idomumu stebi jų gyvenimą. Žydai buvę apskresni ir labiau mokyti, — kai kurie mokslus baigė užsienyje, — todėl išsirutindavo lengvatų, padėdami ir lietuviams, ypač užjaušdami autorės motiną su trimis nepilnamečiais vaikais. Susisipietusios katalikės motinos sprendžia moralės problemą: vogti iš kolūkio, ar ne? Nevogsi, vaikai liks alkani, nes valdiško davinio neužtenka. Nusprendžia: imsi (ne vogsi), tik jokių būdu į emimą neitrauks vaikų, o parvažiavusios į Lietuvą apie nuodėmę prisimins per išpažintį. Aukšta dorovės ir idealizmo gaida skamba per visą beveik 200 psl. knygą.

Maironio lituanistinės mokyklos 5 skyriaus mokiniai (iš kairės) Vilijus Palionis, Vytas Kapacinskas, Andrius Aukštuolis, Algis Grybauskas prie lietuviškos sodybos Balzeko muziejuje ieškojo žinių apie muziejaus eksponatus.

IŠKYLA Į BALZEKO MUZIEJŲ VAIKŲ AKIMIS

Š.m. balandžio 8-ąją Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos penkto skyriaus mokiniai aplankė Čikagos Balzeko lietuvių kultūros muziejų. Štai ką jie pamatė ir sužinojo...

Balandžio 8 d. mano visa penkto skyriaus klasė važiojo į Balzeko muziejų. Man buvo jau antras kartas, bet beveik visiems kitiems buvo pirmas. Mus pasitiko Sigita Balzekienė ir jos uošvis S. Balzekas. Sigita paruošė mums ieškojimo lapą, kuriame turėjome užsirašyti, kai radome idomų žinių apie Lietuvos istoriją ir meną.

Kai susirinkome į vaikų muziejų, Sigita paaiškino mums, kodėl jis susideda iš dviejų dalių. Viena yra senoviška lietuviška sodyba. Perėjus per tiltą įėjome į pilį, kurioje matėme kunigaikščių portretus, šarvus, rūbus. Galėjome ir apsiirengti jais. Mes padarėme nuotrauką, kur įkišome savo galvas į riterio, žirgo ir mergaitės nupieštus paveikslus.

Viename dideliame kambaryje buvo labai daug senų knygų, nes atneša daug amerikiečių, kurių proseneliai buvo lietuviai ir jiems yra idomu sužinoti apie savo šaknis. Ten irgi matėme labai gražių ir senų gintarų ir pinigų. Mums parodė iš Vilniaus „McDonald's" restorano servetėlę, ir man buvo juokinga išgirsti, kaip Lietuvoje visi tie maistai vadinasi.

Dar daug dalykų matėme, bet aš negaliu visko papasakoti. Buvo labai idomu ir smagu.

Gintarė Radvilaitė

Mūsų iškyla prasidėjo Balzeko muziejuje. Ten mes matėme gintarų, tautinių rūbų, senų knygų, lietuviškų senų pinigų, šautuvų. Vaikų kambaryje matėme lietuvišką ūkį, apie kurį rudenį mokėmės klaseje. Ten buvo ir įvairūs kunigaikščių paveikslai. Man geriausiai patiko gintarai.

Po muziejaus mes važiojome į „Mabenka" restoraną. Tai yra lietuviškas-lenkiškas restoranas. Aš valgiau kopūstų

sriubą ir blynelius su sūriu. Labai buvo linksma. Kadangi tą dieną buvo Dainos Varnaitės gimtadienis, mes irgi gavome torto. Man labai patiko mūsų iškyla.

Kristina Bacevičiūtė

Balandžio 8 d. mūsų penktas skyrius išvažiavo į Balzeko muziejų. Nuvažiavę mes pamatėme daug idomų dalykų. Mano mėgiamiausias daiktas buvo dideli šarvai. Taip pat ten matėme ietį ir strėles iš viduramžių laikų. Mes matėme ir gintarą, kuris turėjo viduje vabalą. Tas gintaras buvo 60 milijonų metų senumo. Toliau matėme paveikslų, žemėlapių ir lietuviškų rankdarbių. Man buvo labai smagu pamatyti tiek daug istorijos ir kultūros dalykų.

Sigita Poskočimaitė

Balzeko muziejuje man labai patiko todėl, kad mes išmokome ir matėme daug dalykų, apie kuriuos aš dar mažai žinojau. Man labiausiai patiko paveikslai, kurie buvo trečiame aukšte. Kada aš užaugsiu, aš būtinai nuvežiu savo vaikus į Balzeko muziejų.

Rūta Garkevičiūtė

Balzeko muziejuje man labiausiai patiko drabužiai ir ginklai. Man taip pat patiko paveikslai. Bet man labiausiai patiko valgyti bulvinius blynus „Mabenka" restorane, kur važiojome pietų. Aš labai norėčiau nuvažiuoti į Balzeko muziejų dar kartą.

Vesta Zavistauskaitė

Aš mačiau daug senovinių lietuviškų dalykų. Ten buvo daug lietuviškų medalių ir pinigų. Ten irgi mačiau senus kalavijus. Man patiko Balzeko muziejus, nes ten buvo daug idomų dalykų.

Vilijus Palionis

Man labai patiko Balzeko muziejus. Buvo labai smagu. Aš pamaciau daug idomų dalykų — gintarą, senovinių pinigų ir senų laikų ginklų. Aš mačiau garsių žmonių paveikslus. Aš išmokau daugiau apie Mindaugą, Gediminą ir kitus kunigaikščius, apie kuriuos mokomės klaseje.

Mes matėme margučių marginimo klase. Uršulė Astrienė, labai žymi margučių specialistė, vedė pamokas muziejuje. Aš norėjau dažyti kiaušinių, bet nebuvo laiko. Po muziejaus važiojome į „Mabenka" restoraną pavalgyti skanius pietus.

Justina Stukaitė

Šeštadienį, balandžio 8 d., penktas skyrius išvažiavo į Balzeko muziejų. Pirmiausiai S. Balzekas ir Sigita kalbėjo su mumis. Po to mes galėjome eiti apžiūrėti eksponatus dviejuose kambariuose. Vienas iš jų kambarių buvo apie Lietuvos kunigaikščius ir riterius. Buvo riterio sudėtas galvosūkis. Aš atspėjau riterio įvairius rūbus.

Vaikų muziejuje radome lietuvišką ūkį ir trobą. Ten buvo ir kanklės. Kitame kambariame mes matėme po stiklu senus pinigus ir senus ginklus. Mes matėme ir papuošalus, auskarus ir apyrankes, padarytus iš gintaro. Man labai patiko gintaro gabalai su įvairiausiais vabalais viduje. Visi gintarai buvo 60 mln. metų senumo. Sigita parodė mums reklamą iš Vilniaus pirmo „McDonald's". Man buvo idomu sužinoti, kad yra „McDonald's" valgykla Vilniuje. Tame kambariame irgi buvo lėlės, aprętos tautiniais rūbais. Kitame mažesniame kambariame mes matėme rątomis išdėstytas klumpes ir krepšius. Praėjus pro muziejaus duris į vidų, mes matėme paveikslus, padarytus iš šiaudinukų.

Mums leido eiti apžiūrėti margučių marginimo pamoką, bet nebuvo laiko mums mokytis. Po muziejaus mes važiojome valgyti lietuviškus pietus „Mabenka" restorane. Man buvo labai smagu išskylauti.

Daina Annarino

ISPŪDINGAS POOPERINIS KONCERTAS

Saulėta sekmadienio, gegužės 14-osios, popietė neatbaidė gausaus (galėjo būti ir daugiau) Lietuvių operos bičiulių būrio. Klausytojai pripildė Jaunimo centro salę, norėdami dar kartą išgirsti ir pasigrožėti svečių solistų iškiliu dainavimu. Su jais koncerte pasirodė publikos pamėgtas operos choras ir pavieniai jo nariai.

Koncertą pradėjo solistas Audrius Rubežius smagia Barinkajaus arija iš Johann Strauss operos „Čigonų baronas". Jam dainuojant į sceną susirinko ir į jo dainavimą įsijungė operos choras. Spausdinto koncerto programos nebuvo, tad kiekvieną jo dalį po įžanginės arijos profesionaliai pristatė „Traviatos" režisierius Eligijus Domarkas. Jis taip pat pasveikino ir visas koncerte dalyvaujančias mamas. Rašantysis bandė, kiek

jam pavyko, programą užrašyti, kad dėl vienokios ar kitokios priežasties koncerto negirdėjusieji matytų, kiek daug nedalyvaujantys jie prarado.

Po smagios koncerto įžangos skambėjo ne mažiau smagi choro arija iš prieš savaitę girdėtos „Traviatos". Dainavo solistai Genutė Bigenytė, Vaclovas Momkus ir operos choras, o prie jų prisijungė ir šokėjai, pašokę smagu čigonų šokį — tai Juozas Vansevičius, Virginija Ragauskienė, Gitana Snapkauskaitė ir Aušra Dumašienė. Choriui akompanavo Manigirdas Motekaitis, dirigavo maestro Alvydas Vasaitis. Kitiems solistams akompanavo Gintė Čepinskaitė.

Pavienių solistų pasirodymą pradėjo Kestutis Alcauskis, atlikdamas Nemorino ariją iš G. Donizetti operos „Meilės gėrimas" ir Juozas Indros dainą

„Saulė leidžias".

Solistai Nijolė Penikaitė padainavo S. Šimkaus „Pamylėjau vakar", o Arvydas Markauskas ir Vaclovas Momkus padainavo A. Raudonikio dainą „Kur balti keliai" ir liaudies dainą „Augau aš pas tėvelį". Genutė Bigenytė solo padainavo Juozo Tallat-Kelpšos „Mano sieloj šiandien šventė" ir su K. Alcauskiu to paties kompozitoriaus duetą „Oi, berneli vienynt". Po to skambėjo A. Rubežiaus atliekama arija iš Balio Dvariono operos „Dalia". Pirmos dalies pabaigai iš Jurgio Karnavičiaus operos „Grazina" ariją padainavo Sigutė Stonytė-Karnavičienė, kompozitoriaus anūko pianistė žmona.

Antrąją koncerto dalį pradėjo pianistė Gintė Čepinskaitė, paskambindama F. Liszto romansą „Meilės svajonės". Po to Jago ariją iš G. Verdi operos „Otello" dainavo A. Markauskas. Jago rolę solistas Mar-

kauskas atliko 1992 metais, kai šią operą Čikagoje stadijoje Lietuvių opera. Nijolė Penikaitė padainavo ariją iš B. Dvariono operos „Dalia", o K. Alcauskis atliko W. A. Mozarto Mitridatą ariją iš operos „Mitridatas — Ponto karalius".

Solistai G. Bigenytė padainavo ariją iš Vincento Bielino operos „Puritonai". A. Rubežius atliko R. Leonkavalio ventyrą. Po to skambėjo A. Verdi operos „Makbetas".

Koncertas didingai buvo baigtas „Traviatos" pirmo veiksmo ištrauka „Pakelkim taure". Dainavo operos choras ir solistai S. Stonytė bei A. Rubežius. Plojimai netilsant, arija buvo pakartota bisu, įsijungiant visiems solistams.

Plojimams apimusi, valdybos pirmininkas V. Momkus padėkojo visiems prisidėjusiems prie šio koncerto surengimo, taip pat ir dalyviams, įsijungusiems į 2000-ųjų metų Lietuvos operos šventės užbaigimą.

Po koncerto svečiai, operos nariai ir talkininkai rinkosi į Jaunimo centro kavinę vakarienei, kad trumpai pabendrautų su išvykstančiais į Lietuvą solistais, o taip pat pasidalintų koncerto bei spektaklio išpuodžiais.

Porą valandų kartu netruko prabėgti. Buvo tariamas dar vienas kitas atsisveikinimo žodis, kalbančių atsirado nemazai, nes vis dar norėjosi kažką pasakyti, kažką vienas kitam palinkėti. Ratu sustojus buvo sudainuota ir viena kita daina, tapo kažkaip lyg liūdna prieš išsiskiriant, nes per trejetą savaitę tapome lyg viena šeima. Bet ne su visam atsisiskiriam. Praeis kiek laiko ir vėl susitiksimė čia ar ten. To visi ir linkėjo.

Juozas Končius

Scena iš Lietuvių operos pasatytos G. Verdi „Traviatos". Violetos partiją atliko Sigutė Stonytė, Alfredo — Audrius Rubežius, jiems pritarė puikiai susidainavęs Lietuvos operos choras. Nuotr. J. Kuprio

Vaikų kambaryje Balzeko muziejuje joja raitelis (Daina Annarino ir Andrija Radick), o lietuvaite (Gintarė Radvilaitė) mojuoja.